

DIRVA

THE FIELD
Nr. 47
Lapkričio-Nov. 22, 1956
Cleveland, Ohio

Padėkos šventę švenčiant

Šio didelio ir turtingo krašto gyventojai švęs Padėkos dieną. Vieni prisimins tuos 102 piligrimus — moteris, vyrus ir vaikus, kurie 1620 metais mažu laivu Mayflower pasiekė Naujosios Anglijos krantus ir pradėjo sunkų naujakurių darbą. Kiti prisimins savųjų tėvų, į šį kraštą atkeliavusių prieš kelis dešimtmečius, o gal ir daugiau metų, dar kiti atsimins labai nesenas dienas, kada pirmą kartą kėlė koją į šią žemę.

Ir visi, kai jau įprasta, kada sėsis prie padėkos šventės stalo, mintimis perbėgs dienas, kada pirmieji kūrinosi vargai ir rūpesčiai buvo dideli, kada daug ko stigo. Ir neabejotinai, džiaugsis, kada akimis perves per savo kambarius, žvilgters į kieme stovinčias mašinas, atsimins banko sąskaitą, atsimins tas gerybes, kurias per daugelį metų užgveno. Atsimins susikrautus dvasinius ir materialinius turtus, atsimins geresnio gyvenimo sulaukusius vaikus, dažną išmokslintą ir geriau paruoštą skintis naujus ir platesnius kelius, negu galėjo atsiekti jų pačių tėvai.

Taip, Padėkos šventė bus nuotaikinga ir bus verta apie daug ką pasikalbėti su savaisiais ir kaimynais. O mums, kuriems šis kraštas, kad ir labai didelis, gražus ir turtingas, yra visvien ne savosios žemės kraštas, bus labai didelė proga susimąstyti. Ypač susimąstyti dabar, kada iš namų išsineštos žaizdos vėl draskomos.

Sava ir patogi pastogė, turtingas stalas, nugalėtų sunkumų prisiminimai gal ir nėra labai dėkinga aplinkuma sunkiems apmąstymams, vienok tie apmąstymai labai reikalingi. Juk milijonai žmonių anapus geležinės uždangos kenčia nežmoniškus nedecklius, laisvės siekdami jos negali pasiekti ir pakeliui į laisvę miršta, viltys sulaukti geresnio gyvenimo skaudžiai okupantų sudaužomos. Tai baisi tautų ir pavienių žmonių tragedija, nepaprastos priespaudos jėgos sukaustyta, nė kaip negalinti prisimušti į laisvės šviesą.

Juk ir tie mieli žmonės, prievarta atitverti anapus geležinės uždangos, anksčiau taip pat šventė savas padėkos šventes, vyresnieji savo vaikams pasakojo, kaip jie įveikė pasitaikiusius sunkumus, ir kaip praeinančias dienas pakinkė geresniam gyvenimui. Dabar jie jėga priversti lenktis Maskvos stabams, užmiršti visą tą turtingais ir savais atminimais gražią praeitį,

tenkintis elgetos dalia ir suklypti po pavergėjo durtuvu. Taip, mes švęsim ir džiaugsimės laisve, jie kentės paniekos ir priespaudos.

Mes dainuosim ir linksminsimės, jie žvangins vergijos pančiais.

Mes skaičiuosim sukrautus lobius, o jie dangstysis skudurais ir lauks kada nors iš Vakarų ateinančios šviesos ir laisvės.

Mielasis, sėsis tu, sėsiuos ir aš prie gausaus padėkos stalo. Ar mes drauge negalim stipriau atsiminti iš anapus geležinės uždangos ateinančio pasmerktųjų šauksmo. Atsiminti kaip kas įmanom — vieni duosnesne auka mūsų BALFui, kiti laisvės kovos organizacijoms, tretį prašymais įtakingiems amerikiečiams.

Padėkos dieną atsimink ne tik save ir savo artimuosius. Atsimink visus tuos, kurie padėkos šventės senai laukia, ir be mūsų talkos nepajėgs sulaukti.

ENCIKLOPEDIJA PUSIAUKELYJE

Belankydamas didesnes lietuvių kolonijas, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius lapkričio 2 d. surengė Chicagoje arbatėlę enciklopedijos bendradarbiams. Be leidėjo, joje dalyvavo redaktorius Pranas Čepėnas ir apie 30 enciklopedininkų.

Iš J. Kapočiaus ir Pr. Čepėno pranešimų paaiškėjo, kad enciklopedijos ruošimas ir leidimas jau įpusėtas. Vienas tomas netrukus išeis, o du ruošiami. Iš viso (su papildymais) numatoma išleisti 22-23 tomus. Redakcijos darbas vyksta sklandžiai. Bendradarbių eilėse yra ir nėla-bai pareigingų. Bet, apskritai, bendradarbių daugumas dirba atsidėję. Gerų bendradarbių tarpas vis ateina naujų gabių jėgų. Kiekvieną tomą stengiamasi gerinti ir turiniu ir technškai. Visuomenės ir spaudos palankumas enciklopedijos darbiui vis didėja.

Be enciklopedijos, leidykla leidžia ir kitus leidinius. Išleido Lietuvos žemėlapi, leidžia Krėvės raštus ir numato ateityje išleisti kitų autorių vertingų kūrinių.

Arbatėlės dalyviai pasikeitė įspūdžiais, pasidžiaugė milžinišku kultūriniu, techniniu, įvairių įsitikinimų žmonių taip dariniai dirbamu darbu. Leidėjui J. Kapočiui, — kurio sumanymas leisti tokį monumentalinį leidinį

VISAM PASAULY

Apie trėmimus iš Lietuvos

žinias paskelbė N. Y. Times ir kiti didieji laikraščiai. Iki šiol dar nepasisiekė gauti tiesioginių žinių, kiek plačiai tokie trėmimai vykdomi.

Mes gavome žinių, kad ir šių metų Vėlinių dieną Lietuvoje buvo gausiai lankomi žymiųjų lietuvių kapai. Ir po Vėlinių dienos buvo pradėti kapinėse dalyvavusiųjų areštai.

Lenkai Maskvoje

turėjo sutikti su rusų diktavimu, kad jų kariuomenė Lenkijoje turi pasilikti. Priešingai, rusai pagrasino, kad Lenkijos sienų klausimas bus peržiūrėtas. Atseit, rusai išvesia naujus Lenkijos rubežius. Kitos išeities neliko kaip tik sutikti ir viešai pareikšti, kad rusų kariuomenės buvimas Lenkijoje yra dabartinių jos sienų garantija.

Anglijos min. pirmininkas

Edenas, kaip praneša iš Londono, susirgo persidirbimo liga. Kol kas nepranešta kas ligos metu perims jo pareigas.

Vakarų Vokietija

įvykiams įsitempus, labai suinteresuota dabar turėti didesnę apsaugą kariose. Tačiau iki šių metų pabaigos ji turėsianti gerai paruoštą kariuomenę tik iš 70,000 vyrų.

Egipto Nasseras

pradėjo reikšti protestus, kam į UN kariuomenę siunčiamą į Egiptą, įeina Kanados daliniai. Tai esąs naujas kablukas, kuriuo nori trukdyti Sueso kanalo atstatymo darbus.

JAV atstovė Italijoje

C. B. Luce iš savo pareigų pasitraukė. Prezidentas Eisenhoweris priimdamas jos atsistatidinimą

dabarties sąlygomis daugeliui atrodė utopija prieš trejetą metų, o taip pat ir pasišventėliams redaktoriams dalyviai linkėjo nepailsti ir ištęsti iki galo.

Pasitarime, be to, buvo aptarti eventualių klaidų vengimo, atskirų straipsnių proporcingumo ir kai kurių skyrių darnesnio tvarkymo klausimai.

Pasitarimui — arbatėlei, leidėjo pakviestas, vadovavo kan. F. Kapočius. J. Pp.

STUDENTŲ UŽSE- NIEČIŲ VOKIETIJOJ DAUGIAU

Vokietijoje aukštuosius mokslus studijuojančių užsieniečių skaičius iš 5.943 pereitais metais pakilo į 6.882. Taigi, padidėjo 939. Užsieniečiai daugiausia studijuoja mediciną, techninius mokslus, ypač statybas ir kitus praktinius dalykus. Vokietijoje studijuoja studentai 92 tautybių. 1954-1955 m. daugiausia studijavo amerikiečių (824), bet perėjais metais jie nukrito į 3 vietą. Šiuo metu Vokietijoje daugiausia studijuoja persų (šių skaičius iš 718 pakilo iki 843). Po jų gausumu eina norvegai.

Sunkiausiai verčiasi studentai tremtiniai, kurių tarpe pasitaiko nemažai susirgimų džiova ir kitokiomis išvargimo ligomis. Patys vokiečiai pradeda daugiau rūpintis, kad tokie studentai gautų daugiau lengvatų.

mą, pareiškė padėką už stropiai eitas pareigas. Iš pareigų pasitraukusi sveikatos sumetimais, nes dar nesanti atsigavusi po apnuodijimo aršeno dulkėmis.

Daugely Europos kraštų

sumažėjus skysto kuro pristatymui iš Azijos kraštų, buvo priversti paskelbti benzino vartojimo suvaržymus. Numatant, kad Sueso kanalas bus išvalytas tik per pusmetį, tie suvaržymai, kol bus pasirengta skystą kurą didesniais kiekiais pristatyti iš Pietų Amerikos, bus dar labiau griežtinami.

Maskvos Pravda

jau pradėjo pulti Jugoslavijos Tito už jo kalbą, pasakytą Vengrijos sukilimo ir malšinimo klausimu. Anot Pravdos Tito vėl bando draskyti komunistinių vienybę. Iki šiol, po Stalino mirties, Maskva visą laiką Titui patikavo.

Rusai

įvedė specialius kariuomenės dalinius į Bulgariją ir Rumuniją. Europos įvykių stebėtojai tvirtina, kad tai padarė bijodami tuose kraštuose panašių įvykių, kokie yra įvykę Vengrijoje.

ŽINIOS IŠ VENGRIJOS

Į Vengriją rusai įvedė

naujas kariuomenės divizijas ir tuo nori palaužti nesibaigiantį darbininkų streiką. Dabar skaičiama, kad Vengrijoje rusai turi nemažiau kaip 20 gerai ginkluotų divizijų.

Generalinis vengrų darbininkų streikas iš dalies jau yra palaužtas, nes skaitoma, kad apie 40% darbininkų jau yra grįžę į darbą.

Nors rusų kariuomenė ir milžinišku kiekiu sutraukta į Vengriją, bet dar yra vietovių, kur partizaninis pasipriešinimas tebėra nepalaužtas. Ypač gerą gamtinę apsaugą teikiančiose vietose.

Maskvos pastatyta iškamšinė Vengrijos vyriausybė

iki šiol nesutiko į Vengriją išleisti J. T. stebėtojų. Maskvos, taip pat ir tos iškamšinės Buda-pešto vyriausybės dabar nuolat kartojama, kad tai esąs pačios Vengrijos reikalas. Tuo tarpu tuos Vengrijos reikalus "tvarko" net 20 rusų divizijų.

Vengrijos pabėgėlių skaičius

prašoko 34,000. Dalis iš jų jau apėjo Austriją išvežiant į kitus kraštus, kurie tuos pabėgėlius sutiko priimti. Dalis pabėgėlių jau pasiekė ir JAV.

Kažangi pabėgėlių dar vis į Austriją prasiveržia, tai manoma, kad bendras skaičius prašoks 40,000.

Rusai iš Vengrijos

į Sibirą yra išvežę nemažiau kaip 16,000 vengrų sukilėlių. Visi Vengrijos kalėjimai perpildyti suimtajais.

Jungtinėse Tautose kalbėdamas JAV atstovas C. Lodge jr. dėl vykdomo genocido Vengrijoje, iškėlė konkrečius vengrų išvežimo faktus. Jam atsakydamas Rusijos užsienio reikalų ministris Šepilov iš tų faktų cinikiškai šaipėsi.

Į Egiptą išsiųsta UN kariuomenė, kuriai vadovauti paskirtas Kanados generolas E. M. Burns (kairė). Tą kariuomenę sudaro įvairių tautų kariai. Daugelio nuomone ta kariuomenė gali tik iškil-mėse reprezentuoti, bet ne kovoti, jei toks reikalas atsirastų. Gal todėl ir Egiptas greit su tos kariuomenės įvedimu sutiko, kad tik pavojingi anglai, prancūzai ir izraelitai atsitrauktų.

1919-1956m. lapkritis

1914 m. prasidėjęs pasaulinis karas, lietuvių tautai teikė naujų vilčių. Lietuvių politiniai veikėjai tuoj suaktyvino veiklą.

Ar negalėjo būti tokių atsitikimų, kad Mažosios Lietuvos lietuvis įvilktas į kaizerinės Vokietijos kariuomenės uniformą, kur nors prie apkasų, susitiks tokį pat lietuvių, atstačiusį į jį durtuvą, kuris buvo įvilktas į carinės Rusijos kariuomenės uniformą?

Sveikas politinis instiktas tiesiog sakė lietuviams, kad iš po tų tarpusavių okupantų gramtybių turi išdygti nepriklausoma Lietuva.

Subrašėjo didžiosios galybės ir pradėjo birėti. Pirmiausia sugriuvo caro Rusija, paskui Austro-Vengrija, o vėliau buvo paguldyta ir Vokietija. Šių trijų valstybių kritimas davė galimybę išlaisvinti daugeliui tautų, tame skaičiuje ir Lietuvai. Anuometinis spalis ir lapkritis daugeliui tautų virto tikru laisvės pavarasiu.

Po revoliucijos Rusijoje, lietuvių karininkai ir kareiviai, tarnavusieji carinėje kariuomenėje tuojau griebėsi organizuoti lietuviškus batalionus ir eskadronus, kad sugrįžtų į nepriklausomą Lietuvą ir sudarytų atkurtos Lietuvos kariuomenės branduolį.

Deja, tas sumanymas buvo žiauriai sutramdytas bolševikų. Batalionus ir eskadronus bolševikai apsupo ir nuginklavo, o kurie karininkai bandė pasipriešinti, buvo sušaudyti ir kaip pas bolševikus priimta, dar ir kardais sukapoti. Išlikę gyvi karininkai ir kareiviai išsiskirstė ir įvairiais keliais sugrįžo Lietuvon.

1918 m. lapkr. mėn. 23 d. Lietuvos vyriausybė paskelbus kariuomenės atkurimą, sugrįžę iš Rusijos liet. karininkai ir kareiviai pirmieji atvyko kariuomenės savanoriais, kurie ir sudarė kariuomenės branduolį.

Nebeminėsiu čia tolimesnių etapų, Lietuvai labai sunkių kovų, atnešusių daug aukų atgautą nepriklausomybę išlaikant, kuriai grėsė pavojus iš Rusijos bolševikų, bermontininkų ir imperialistinės Lenkijos.

Tose nelygiosiose kautynėse Lietuvos kariuomenė tik didvyriškumu apgynė Lietuvos nepriklausomybę.

Zaibiškas hitlerinės Vokietijos galybės sustiprėjimas ir jos karinė sąjunga su Sov. Sąjunga, vėl nutraukė ramų ir taikingą Lietuvos gyvenimą — Pabaltijo valstsbes okupavo Sov. Sąjunga.

1941 m. birželio mėn. hitlerinė Vokietija išėjo į karą prieš Sov. Sąjungą ir žaibo greitumu okupavo visas Pabaltijo valstybes. Visi pagrindiniai karo veiksmai

persikėlė į Sov. Sąjungos gilumą. Nebegalėdama atsilaukyti prieš Vokietiją, Sov. Sąjunga pasidarė Vakarų sąjungininke.

Dėka J. A. Valstybių ginklų ir kitokių karo medžiagų pagalbos, Sov. Sąjunga pradėjo laimėti karę prieš Vokietiją ir Vakarų sąjungininkams pradėjo statyti teritorinius reikalavimus, liečiančius Pabaltijį ir kitas vidurio ir rytų Europos valstybes.

Vakarų sąjungininkai — J. A. Valstybės ir D. Britanija — klaidingai įkainuodamos tikruosius sovietų politikos tikslus ir blogai suprasdamos savųjų interesų ginimą, Sov. Sąjungos kontrolėn atidavė rytų ir vidurio Europą, sykiu akceptuojant jos užgrobimą visų Pabaltijo valstybių, Rumunijos ir paskui Čekoslovakijos.

Kas buvo matyta ir laisvajame pasaulyje rašyta, viską viršijantį ir įtikinamiausį tikrenybės vaizdą, prieš visą pasaulį Sov. Sąjunga pademonstravo š. m. spalio ir lapkričio mėnesiais Lenkijoje, o ypatingai Vengrijoje.

Daugelis galvojo, kad didvyriškas ir beviltiškas vengrų tautos žygis brutaliausiu būdu bus sutramdytas ir tuo viskas baigsis. Pasirodo, kad jis yra turtingas savo pasekmėmis. Pirmiausia, nuo okupanto veido buvo nuplėsta kaukė. Ir pasirodė beato-dairiško brutališkumo tikrovė, kuri visas "broliškasias tautas" vėl parodė, kad ji pripažįsta tik-tai žiaurią jėgą, o visi jos duo-

damieji pažadai yra tikrai Vakarų budrumui užmigdyti.

Vengrų tautos sukilimą sovietai paskandino kraujuose. Kraujuose paplūdusios Vengrijos tautos pagalbos šauksmo aidas atsimušė ir turėjo atgarsį daugiausia tarp tų valstybių, kurios negali jiems suteikti konkrečios pagalbos.

Ir vėl triumfuoja žvėriškoji Maskvos galia, kraujuose skandindama vengrų tautą, savo tamsų šešėlį mesdama ir ant kitų tautų, kurias laiko suspaudusį savo vergijos replėmis. Sovietiškoji-zvėriškoji akcija prieš vengrų tautą daugeliui pavergtų tautų išskleidė greito išlaisvinimo mintis.

K. M. J. Sarūnas

Laisvės Statulos 70 m. sukaktis

Prieš 70 metų Bedloes saloje buvo pastatyta Laisvės Statula, kuri kitkvienam naujam ateiviui šiame krašte žadėjo laisvę. Ir tikrai, tos statulos pažadais ir dabar dar kiekvienas tebesidžiaugia.

Praėjusio mėnesio pabaigoje, kada buvo švenčiamos Statulos pastatymo iškilmės ir pati sala pavadinta Laisvės Sala. Iškilmės buvo įspūdingos, įvairių tautų atstovai pasirodė su savo programą. Ir dvi lietuviškosios taip pat atstovavo lietuviams.

Laisvės Statulos sukakties proga pradėtas platus vėjus rinkti 5 milijonus dolerių Imigracijos Muziejui įrengti, kuris suplanuotas Laisvės Statulos papėdėje. Tas vėjus pavadintas vietnųybės demonstracija.

JAV kariuomenė dabar labai aktyviai bandomos įvairios raketos, kurios ateinančiam karui gali vaidinti lemiamą vaidmenį.

Australijoje, olimpinį žaidynių kaime, vengrai sportininkai, vietoj komunistinės iškelia savo tautinę vėliavą.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnei), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atek. Nr. kalna 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Iš eilės trisdešimt aštuntą kartą prisimenam Lietuvos kariuomenės atliktą darbą kovose dėl Lietuvos laisvės. Ir šiam savaitgalyje daug kur lietuviai rinksis ir tais klausimais dalinsis mintimis. Tai labai gražus paprotys atsiminti tuos, kurie mūsų tėvynei atliko didžiausią patarnavimą. Bet ir šia proga, atsimenant gyvenamo laiko painiavas, jau ir tą šventę reikia kreipti kiek kita linkme, atiduodant pagarbą ir prieš 38 metus vykusiais faktams.

Lietuva savo kariuomenę turi ne 38-neri metai. Lietuvos kariuomenės žygiai ginant mūsų laisvę, siekia daug šimtmečių. Mūsų vyrai, kurie pasiekė dviejų jūrų vanderis, buvo ne kiek neblogesni kariai kaip ir prieš 38 metus išėję Lietuvos laisvės ginti. Mūsų vyrai, kurie triumfavo prie žalgrio, taip pat mirė už tą patį šventą reikalą, kad išliktume laisvi.

O mūsų vyrai ir moterys dabartinėje prispaudoje, kurie beveik nuogomis rankomis skina mūsų laisvę kelią, kad ir beviltiškoje kovoje, ar nėra tie pasididžiavimo ramščiai, kuriais į ateinančias kartas atsiremsim vaikams kalbėdami, kad laisvę pirkome krauju. Tai ne tušti žodžiai, bet faktai paliudyti tūkstančiais kankinių kapais ir lietuvių tautos vaikų kančiomis rusų tremtyje.

Todėl ir šiemetinėje kariuomenės šventėje, neužmirškim visų šių faktų. Nebūkim siauri kelių netolimos praeities faktų nuolatiniai kartotojai, bet šia proga žvelgim plačiau į reikalingą palai-kyti lietuvių tautos kovingumą ir atiduokim pagarbą visų kartų lietuviams, kovojusiems dėl lietuvių tautos laisvės.

Taip pat neužmirškim ir patys atnaujinti iš tėvynės išsineštus pažadus dirbti Lietuvos laisvei. Tie pažadai daugelyje jau blėsta kryžluojantis tarp svetimų kraštų kelių ir savojo lietuviško kelio. Kariuomenės šventės minėjimas, ypač vykdomas pačių karių, kurie patys aktyviai dalyvavo laisvės kovose, gali įžiebtį naujas stiprybės ugnis.

Ana sekmadienį klausiaus radijo pranešimo, kad Prezidentas Eisenhoweris buvo nuvykęs į savo bažnyčią pasimelsti už Vengrijos laisvės reikalus.

Šiaip, iš paviršiaus žiūrint, ši žinia labai paprasta, net maloni, kad didelės ir galingos valstybės Prezidentas atsimena vengrų tautos kančias, jai simpatizuoja. Bet į šią žinią žiūrint iš visos komunizmo siautėjimo problemos, iš reikalo ir pareigos siautėjantį komunizmą sutramdyti, žinia kiek keistoka.

Komunizmo pavergtųjų tautų žmonės deda milžiniškas pastangas leisvę išsikovoti ir pagrįstai tiki, kad laisvasis pasaulis jiems padės. Jie tikisi ir teisę turi reikalauti, kad pagalba laiku ateitų. Ta teisė jie turi labai gerai atsimindami, kad komunizmo naugoose jie atsikūrė dėl amerikiečių ir anglų šio karo eigoje padarytų nedovanotinių didžiulių

klaidų. Kiekvieno pavergtųjų aussyse nuolat tebeskamba Teherano, Jaltos, Potsdamo vardai...

Vengrų tauta, sukilusi laisvės kovai, tikėjosi pagalbos iš Vakarų. Deja, net ir upeliai kraujo ir žudomų šauksmai pagalbos, neįtikinamo galingųjų, kad tą pagalbą reikia teikti tuoj, ir pagalbą teikti ne maisto pakietėliais ir maldomis, bet ginklo paroma, kad būtų pajėgiama atsilaikyti prieš Maskvos ginklo jėgą. O po ginklo pagalbos jau turėjo eiti ir pakietėliai ir maldos...

Todėl ir ana žinia, nuskambėjusi radijo bangomis, kad Prezidentas Eisenhoweris ginklo pagalbos vengrų tautai neutiekia, bet skubinasi į savo bažnyčią, lygiai mane, lygiai daugelį skaitytų, nekaip nutiekė. Daugeilis, net pradėjo rimtai mąstyti, kažin šiuo atveju buvęs Prezidentas Trumanas ar nebūtų išmintingiau pasielgęs...

Net ir rimtoji JAV spauda, kaip New York Times ir kiti, rimtai kalba, kad Amerika į šį skaudų reikalą tereagavusi tik užuojautos kalbomis, privačiais laiškais Bulgarijai, na, ir dar pažadu padėti maistu, padariusi nemažą klaidą, kurią atitaisyti nebūsią taip lengva.

DR. SIMO JANA VIČIAUS

draugams ir šeimos bičiuliams, skausmo valandoje mus užjautusiems ir paguodos žodžius pareiškusiems, širdingai dėkojame. Vanda, Kazys ir Stasys Janavičiai

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Prospect 5-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Prėiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Seštadien. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofiso EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadien., antradien., ketvirtadien., penktadien., Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

Mūsų 10-ji metai — Tūkstančiai patenkintų klientų EXPRESS GIFT-PARCELS

Greičiausias patarnavimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus. Garantuojame, kad visi siuntiniai išsiunčiami laike 4 dienas. Įrodymas: Mes jums prisiunčiame pašto anspauduotą kvitą. Vaistus siunčiamus oro paštu pristato laike 8 dienas. Visi siuntiniai garantuoti ir apdrausti. Muitai apmokami čia. Taip pat dovanojame siuntiniui be miltų ir Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją, Vengriją, Jugoslaviją. Žemais muitais siunčiame į JAV, Kanadą, Europą ir kitas šalis. Kainos raščių. Atsargiai kasdien nuo 9-6 val. Seštadieniais 10-2.
GRAMERCY SHIPPING CO. 777 Lexington Ave., New York 21, N. Y.
Tarp 60 ir 61 gatvių. Tel. TE 8-5462-5463
Nemokamai galite pastatyti automobilį Kinney Parking Lot.

KAS ir KUR

• Buvę Lietuvos seimų nariai išleido atsišaukimą į laisvųjų tautų parlamentarus, posėdžiaujančius Bangkohe, prašydami Lietuvos laisvei atkovoti pagalbą.

• Pirmieji lietuviai imigrantai Brazilijon atvyko 1925 m. gruodžio mėn. pabaigoje. Daugiausia lietuvių Brazilijon įvažiavo 1926-27 m. Imigracijos 30 metų sukaktį S. Paulo lietuviui ruošiasi paminėti dar šiais metais.

• Danijos Lietuvių Bendruomenė perrinko savo vadovybę. Pirminkė perrinkta A. Bričkienė, sekretorė — Eleonora Bukšvytė-Hansen, o kasininkė pririnkta A. Tamašauskienė.

• Lietuvių Dailės Instituto naują valdybą sudaro dainininkai: A. Valeška — pirm., T. Valius — vicepirm., A. Marčiulionis — gen. sekr., P. Augius — izd., V. Petravičius ir V. Vizgirda — nariai.

Instituto atstovai atsiuntė ryšininkams J. A. Valstybėms — V. Vizgirda (Bostone), Kanada — T. Valius (Totonte), Europai — A. Mončys (Paryžiuje), Australijai — T. Zikaras (Carnegie, Vic.).

• Elvyra Šikšniūtė, kuri dabar gydoma namuose, pereitą savaitę sužinojo iš savo daktaro, kad gyjimas eina gana lėtai ir dar praeis apie 3-6 mėnesiai, kol ji galės pradėti vaikščioti. Elvyra Šikšniūtė gyvena 12700 Speedway Overlook, E. Cleveland 12, Ohio. Telef. LI 1-4612.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Abraitis Vyt., Richmond Hills \$5.00
Jakubaitis M., Detroit 1.00
Balys M., Cleveland 1.00
Dr. Pautienius, Cleveland 2.00
Žirgulevičius V., Chicago 2.00
Kalinauskas Z., Elizabeth 1.00
Leimonas J., Chicago 5.00
Ramonas K., Chicago 3.00
Peckaitis J., Baltimore 2.00
Pažėra St., Detroit 1.00
Šilinis K., Cleveland 5.00
Dr. Puzinas J., Philadelphia 1.00
Jankus Z., Cleveland 1.00
Stungevičius L., Chicago 1.00
Jurtūnas J., Chicago 5.00
Senkus V., Cleveland 1.00
Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

DETROIT

KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 23-sios Kariuomenės šventės minėjimą šiemet Detroito ramovėnai rengia lapkričio mėn. 25 d.

Minėjimas bus pradėtas 11 v. pamaldomis šv. Antano parapijos bažnyčioje. Tuoj po pamaldų, buv. lietuvių svetainės salėje, bus pagerbimas žuvusiųjų kovose ir mirusiųjų dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Ten pat kalbės gen. Černius, o pulk. Šepetys skaitys paskaitą. Po paskaitos montažas — "Lietuvos karys".

Į salę įėjimas visiems laisvas. Detroito ramovėnai prašo visą lietuvių visuomenę į šį minėjimą kuomet skaitlingiausiai atsilankyti.

• Papuoškite savo namus knygomis — pasinaudokite pirmą kartą paskelbtu tokiu dideliu knygų išpardavimu, kuris tęsiasi nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. Nuolaida iki 90%. Didelis pasirinkimas. Prašykite nupigintų knygų sąrašo, rašydami šiuo adresu: Gabija, Straight Path, Wyandanch, N. Y.

• Lietuvių Studentų Sąjungos Užsienio Reikalų Skyriaus leidžiamo LITUANUS žurnalo redakcija ir administracija persikėlė į Brooklyną. Naujas adresas yra:

LITUANUS
916 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

Visais LITUANUS reikalais prašome kreiptis čia paduotu adresu. Ta pačia proga norime priminti, kad žurnalo finansinė padėtis labai sunki ir už bet kokią auką žurnalo leidėjai būtų širdingai dėkingi.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

— O reikia šiuo metu tik vieno: kad neišblėstų mūmose gimtosios žemės palikimo skausmas, o liktų visam laikui atvira žaizda.

Taip rašė įvedamajame žodyje "Žemės" rinkinį — vieną svarbiausių tremties knygų — dr. Juozas Girnius. Nėra "prisitaikymas", apie kurį dabar tiek daug kalbama, problema, giliausiai sukrečianti mūsų žmogišką egzistenciją. Tai tik išorinis savęs reiškinys, tarpininkavimas tarp savęs ir situacijos. Patsai savęs išgyvenimas glūdi ne už mūmų ribų.

Baisus žmogaus išgyvenimas praradimo skausmas. Kiti prieš jį skleidžiasi kaip dūmai. Žadina jis liūdesį, nes žmogus visada žino neišsilydęs prarastajam tuo, kuo norėtų būti buvęs. Tačiau liūdesys tikrai paviršutiniškas skausmo dalis, nunešama laiko. Ir žodžiai apie skausmą — vien išsidavimas, kad jo paties jaučiama mažiau, negu "turėtų būti". Netirpstantis skausmo branduolys yra jo tikrovė. Ne tai, dėl ko liūdimas, tikra, o ko neužmirštama. Ir todėl: tikra ne ašarose paskęsti, o niekada nepamiršti.

Susižeisti neužmirštamų skausmų reiškia pajusti savo gyvenime naują dimensiją. Daiktai palieka senomis, nuo vaikystės nučiupinėtomis savo spalvomis ir pavidalais. Mes patys esame, kas buvę. Neatsikratome nei savų ligų, nei atkaklaus veržimosi į vertybes, kurios mums svarios ir sunkios, kaip ir visi didieji būties momentai. Bet visa ši realybė, paliesta neatsiperkamo praradimo, susirenka į naują santykį, kuriame dalykai tampa reikšmingais, kiek jie išlieka net ir prieš patį skausmą.

Nepamiršti reiškia vertinti savo gyvenimą kaip savo nepamirštamą taisyklę. Išdėstyti savo gyvenimo epizodus apie praradimo skausmą yra išbristi iš drungno ir dumbolino pakrančių vandens į savo žmogiškosios egzistencijos gelmę.

— Kol šis skausmas bus gyvas, tol jis išsaugos ir lietuvišką sąžinę, kuri pati padiktuos, kada ir ką privalome atlikti. Bet jei šis skausmas išblės, tai tuo pačiu visa išblės ir teliks blankūs prisiminimai, baigia dr. J. Girnius.

Chicagoje LF ruošiamo 1941 m. sukilimo minėjimo rengimo komisija turėjo pasitarimą su studentijos atstovais. Santarą atstovavo skyriaus pirmininkas Ramojus Vaitys.

Chicago santariečių ruošiamą Padėkos šventės vakarienę įvyks Yonkers restorane 51 E. Chicago Avenue. Visi į Chicago atvy-

kę santariečiai registruojasi pas kolegę Dalią Modestavičiūtę, 1524 W. 51 Street. Telefonas BI 7-4035.

Laikraštyje "Vienybė" atgavintas studentų skyrius "Studentų Gyvenimas". Redakciniam kolektyvui priklauso R. Grudzinskaitė ir L. Sabaliūnas.

New Yorke įvykęs alumnų steigiamasis susirinkimas išrinko valdybą, kurioje įeina R. Pukšys, G. Mačiūnaitė ir V. Steponavičius.

Lietuvių respublikonų susirinkime Los Angeles, kuriame dalyvavo senatorius Knowland, kalbą "Kodėl lietuviai turi remti Eisenhower ir Nixon kandidatūrą", pasakė filisteris Bronius Budginas. Senatoriaus ir kitų svečių priėmimo padėjo D. Pulkauninkaitė, P. Jasiukonis ir V. Gylis.

Leono Sabaliūno straipsnis "Tautinės kultūros išlaikymas vyresnėje kartoje" yra išspausdintas Aidų 8 numeryje.

Studentų Sąjungos New Yorko skyriaus revizijos komisijon išrinkti A. Grigaitis ir A. Petrikas.

Chicagoje lietuvių respublikonų pergalės balijuje surengtame adv. A. Olio puošniame South Shore Country Klube dalyvavo keletas santariečių.

Vytautas Kavolis Studentų Sąjungos Bostono skyriaus susirinkime skaitė paskaitą apie "Naujasias idėjas lietuvių politikoje". Po paskaitos išsivystė gyvos ir karštos diskusijos.

Chicagoje įvykusioje Korporacijos Neo Lithuania ir Tautinių Korporacijų Sambūrio šventėje dalyvavo būrys santariečių. Sveikinimo žodį tarė Gabrielius Gedvila.

Sambūrio šviesa New Yorko skyriaus valdybon išrinkti R. Grudzinskaitė ir A. Ratas.

Bostono santariečių rengiama žiemos stovykla — Naujų Metų sutikimas įvyks naujoje, dar geresnėje vietoje, negu pernai. Programoje, be slidinėjimo, numatyta čiuožimas, rogėn pasivažinėjimas bei kitos pramogos. Vietų skaičius ribotas, todėl kviečiame visus santariečius ir bičiulius žiemos sporto mėgėjus registruotis pas Bostono skyriaus pirmininką Z. Mereckį, 42 Albert St., Brockton, Mass.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

BARTUNEK CLOTHERS

FINANCE YOUR

APPEARANCE

A MODERN TEN-PAY-PLAN

14958 St. Clair Ave.

6529 Union Avenue

833 Prospect Avenue

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

Michigan 1-9280

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE

DI 1-9807

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET

SH 1-5511

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

Dėl S. Raštikio atsiminimų

Gerbiamas Redaktorau!

Prašau leisti man pasisakyti dėl Stasio Raštikio atsiminimų knygos, pavadintos "Kovose dėl Lietuvos".

Sakytos knygos turinys yra polemikas, bet ne istorinis. Tą tinkamiau suprasime, kai išsiaiškinsime iš paties autoriaus asmenybės priešingumo veiksmo.

Kaip žinome, autorius buvo aukštas Lietuvos karinės tarnybos pareigūnas, kuri ypatybė jį įpareigoja dar ir dabar laikytis žvilgsniu. Taip pat žinome, kad Lietuvos įstatymai aktyvios karinės tarnybos kariams draudė priklausyti politinei partijai ir dalyvauti politinėje veikloje. Tačiau autorius, gal formalistiškai nepriklausydamas partijai, mėgdavo pasireikšti politinėje veikloje. Tas priešingumas sudarė priešingus jo asmens vertinimus. Nemanome, kad kuris nors tų vertinimų vienas išreiškė jau visą autoriaus jausminę asmenybę. Bet jie visi kartu išryškina jos ypatybes.

Vieniem jis atrodė esąs gabus auklėtojas ir administratorius karinėje žinyboje.

Antriem jis atrodė esąs savi-meilus garbėtroška, nustojęs realaus objektyvumo savo subjektyvinėje aistroje.

Trečiam jis atrodė esąs vienašališkas krikščionių demokratų partijos garsiakalbis, pasireiškias nepolitikuojančio kario uniformoje ir privilegijose, bet nenešąs jokios atsakomybės už savo politinį pasireiškimą.

Raštikio asmens priešingybės pasidarė viešu skandalu, kai jis 1940 m. prasidedant paskelbė savo politinės polemikos straipsnį nepolitiniame kariniame auklėjimui skirtame žurnale "Kardas", kurį leido Generalinio Štabo švietimo skyrius. Kai civilinė spaudos cenzūra pastebėjo, kad yra platinamas to nepolitinio žurnalo numeris su vienašališkos politinės polemikos straipsniu, ji sustabdė tolimesnį jo platinimą. Bet dalis jau buvo pasiekusi skaitytojus, jų tarpe ir mane. Todėl aš parašiau straipsnį dėl to ir jį perdaviau dienraščiui "Lietuvos Aidas" spausdinti.

Jame aš paliečiau, Raštikio straipsnį vien tik iš formalinės pusės. Pabrėžiau, kad nedera piktnaudžiauti nepolitini žurnale, skelbiant jame politinį straipsnį. Pabrėžiau, kad nedera viešuosius reikalus suplakti su savo asmeniškais reikalavimais, keliant spaudoje nepasitenkinimą savo paties atlyginimo tariamam menu. Pabrėžiau, kad politiniai reikalai turi būti svarstomi ir įgyvendinami kompetetingų institucijų ir asmenų, bet ne diletantų būdu kaip tuo laiku pakliuvo. Siūliau duoti esminį atsakymą to straipsnio autoriui, jei jis jo prašys, išskeldamas savo samprotavimus politiniame debatai įprastu būdu politiniame susirinkime ar politinėje spaudoje.

To dienraščio redaktorius už keletos dienų man pranešė, kad spaudos cenzūra neleidusi spausdinti surinktą mano straipsnį. Ji norėjusi aukštą karinės tarnybos pareigūną apsaugoti nuo dar didesnio susikompromitavimo jo politinė veikla.

Tačiau Raštikis savo atsiminimų knygoje sako, kad, saryšyje su tuo jo straipsniu, Respublikos Prezidentas jį iš aktyvios karinės tarnybos paleidęs atsargon. Bet, kiek aš kaip tuo įvykiu asmeniškai neužinteresuotas asmuo prisemimu, Raštikiui tuomet buvo duotos vien tik ribotos atostogos pasigydyti ir lygsvairai atgauti. Bet atostogos dar nėra paleidimas iš tarnybos. Autorius dabartinėje savo knygoje sako įvykius matęs ir vaizduojąs per savo subjektyvinius akinius. Bet neleistina istorijos faktus suplakti su savo fantazijos vaisiais ir tokį mišinį viešai pateikti kaip tikrą istorinį įvykį.

Nejaukų vaizdą knygos pabaigoje sudaro autoriaus pateikti atsiminimai apie Respublikos Prezidento, kaip vyr. kariuomenės vado, Raštikiui patiektą kvietimą vėl pradėti dirbti karinės gynybos darbą. Jis tada, maždaug savaitę prieš bolševikams okupuojant mūsų kraštą, savo paties egoistinėmis sumetimais, sakosi atsisakęs pildyti tą savo karinio viršininko įsakymą. Tuo autorius parodė nesiorientavęs politinėje padėtyje ir nusikaltęs neveiklumu ir neklusnumu. Bet mums žinoma, kad tas pats atsiminimų autorius vėliau, bolševikams okupavus mūsų kraštą, de-ja, savo bolševikų viršininkams nebeatsakė pildyti jų įsakymą eiti Lietuvos kariuomenei likviduoti komisijos pirmininko pareigas.

Ar tuo nepasireiškė likimo ironija autoriaus priešingybių asmenyje, kuriame susijungė pirmesnis Lietuvos kariuomenės vadas ir paradoksaliniu būdu vėlybesnis jos likvidatorius priešio tarnyboje?

Todėl atrodo, kad knygos pavadinimas "Kovose dėl Lietuvos" neatitinka jos turinui. Būtų reikėję pagal turinį ją pavadinti "Kovose dėl manęs".

Ačiū Dievui, kad Lietuvos istoriją sudaro ne vien kraštutinių priešingybių asmenys.

M. Bekampis

DR. V. SRUOGIENĖS NAUJOJI LIETUVOS ISTORIJA

Šią vasarą pasirodė knyguose Dr. Vandos Sruogienės-Daugirdaitės naujoji Lietuvos istorija — Lietuva Amžių sukūryje. Knyga yra išleista Tėvynės Mylėtojų Draugijos Chicagoje 1956 m. Spausdinta. Sandaros spausdė. Ji turi 947 puslapius, neskaitytą pavadinimą, rodė, garbės rėmėjų sąrašą ir 4 istorinius žemėlapius.

Šitas veikalas duoda pilną Lietuvos istorijos apžvalgą, pradedant Lietuvos proistorija, Lietuvos valstybės kūrimosi laiką, Lietuvos išsivystimą, Vytauto viešpatavimo laiką, Jogailaičių laikotarpį, Lietuvos valstybės silpnėjimą, jos pakrikimą, nepriklausomybės nustosimą ir galiausiai nepriklausomos Lietuvos atstatymą ir gyvenimą ligi 1939 metų.

Šita beveik 1000 puslapių knyga reikalauja vertinti kaip didžiausią mūsų šimtmečio atspausdintą Lietuvos istorijos veikalą. Knyga yra labai vertinga ir tuo atžvilgiu, jog autorė yra surinkusi didelį skaičių Lietuva liečiančių iliustracijų, kurios skaitytojams duoda tam tikrą vaizdą apie anų laikų įvykius. Ji taip pat duoda daugelį laikininkų pasisakymus apie istorinius asmenis ir įvykius, kas veikalą daro patrauklesniu. Matomai panaudota daug lenkiškos literatūros, tik nevisur paduoti šaltiniai.

Knyga parašyta populiariai, skaitosi gana lengvai, bet iš kitos pusės be mažai paduotų šaltinių, istorinių sryčių žinovai kartais pasigenda istorinio tikslumo. Reikšdama simpatiją arba antipatiją kai kuriems istoriniams asmenims arba įvykiams, autorė kankuriuos dalykus kitaip atvaizduoja, negu šitie asmenys yra užsipelnę. Kadangi šita gali pastebėti tik atskirų sryčių žinovai, elininis skaitytojas to neličia.

Šitoje knygoje p. Sruogienė įdėjo, be meilės savo specialybei, daug darbo ir pasišventimo. Šitas veikalas apvainikavo jos akademinę profesiją. Didelio pasišventimo buvo reikalinga atsime-nant, kad knygos rašymas ir jos atspausdinimas vyko tremties sąlygose, kurios autoriams neduoda reikiamo laiko ir tinkamų sąlygų moksliniam darbui.

Kiekvienam tautiniam sąmonin-gam lietuviui patartina šita vei-

SAMBŪRIS ATŠVENTĖ SUKAKTĖ

Dvigubą šventę — Neo Lithuanijos 34 metų ir L. Tautinio Akademinio Sambūrio 7 metų sukaktį — Chicago sambūris atšventė lapkričio 10 dieną.

Minėjimas pradėtas svetingų tėvų jėgų koplytėlėje pamaldomis.

Iškilmingame posėdyje Lietuvių Auditorijoje Sambūrio pirm. Kazys Kasakaitis nusakė korporacijos ir sambūrio istoriją ir dabarties uždavinius. Dr. J. Pablėnas savo paskaitoje "Nacionalizmas" apibūdino nacionalizmo sampratą ir ją sugretino su suaktyvėjusiomis pavergtųjų laisvinimo pastangomis.

Sambūrį ir Neo Lithuaniją sveikino: Lietuvių Tautinės Sąjungos centro vardu — Dr. J. Bartkus, Fraternitas korp. — Dr. V. Tauras, Sambūrio vyr. valdybos — inž. S. Švedas, Skautų seserijos — O. Zailskienė, Skautų vienietų — Vl. Vijeikis. Be to, žodžių ir raštu sveikino studentų Santara, konsulas Dr. P. Daužvardis, gen. Rėklaitis, Neo Lithuanijos valdyba iš New Yorko, Margutis ir kt.

Vakarieneje-alutėje prisiminta kai kurie lietuviškų korporantiškų alučių papročiai ir sutartinai padainuota. Veikliai pasireiškė aktyvusis akademinis jaunimas — santariečiai, gausiai dalyvavę šventėje.

Nuotaikingas minėjimas baigtas pasilinksminimu, grojant Pakšto (daugeliui pažįstamo dar iš Kauno) kapelai.

Šventės išvakarėse sukaktis buvo paminėta per Margučio radiją.

N. L.

kalą įsigyti. Iš kurio jis matys Lietuvos istorijos raidą, ankstybesnių laikų lietuvių heroiskumą, didelį Lietuvos pakilimą ir vėlesnį valstybės žlugimą, kai lietuviuose ir Lietuvoje įsigyveno svetimos idėjos ir papročiai, kurie privedė prie šitos didelės ir galingos valstybės žlugimo.

Dr. M. Anyas

**DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!**

ALGIMANTAS MACKUS

PO VASAROS...

Vasara buvo vakar:
vėlyvas vasaros lietus,
vėlyva vasara
bailiai stebėjo
nokstantį obuolį.

PO AUDROS...

Paskubom išmėtytos kalnėnų pintinė, dubenėliai su vakarykščio maisto liekanom ir ant retų krūmokšnių smulkios sniego gniūžtės, kaip kalnėno ašaros, sekmadienį skurdžion trobelėn neatsinešusio pašventinto vandens.

Kukli, tvirta kalnėnų koplytėlė, kaip pačios kalnėnų širdys, kaip jų užgrūdintos krūtinės su šviesiom procesijų vėliavom ir geltomo vaško žvakėm nubrido į naktį...

Tik skardūs galvijų skambėliai ataidi iš tuščių kaimų, tik suledėję slidžių kaspilai tarpukalnėje pakirsti nulūžta.

PO DRAUGYSTES...

Dabar tu esi šaknis,
kurios medis — supakotas ir sukūrentas.
Dabar tu esi kriauklė,
kuri aklom akim žvelgia
į brangius krovinius
plukdančią jūrą.

THE STROH BREWERY CO., DETROIT 26, MICHIGAN

Gaivina kiekvieną kartą

**Gerkit ir džiauokitės
ugnim verdamu Stroh's**

Jums patiks lengvesnis, daugiau gaivinantis Stroh's alus skonis, nesvarbu, ar valgot kitur ar namie. Jūs patirsite tokį skonį tik iš Stroh's, nes Stroh's yra vienintelis Amerikos ugnim verdamas alus... ugnim verdamas prie 2000 laipsnių. Paprašykite Stroh's buteliuose, dėžutėse ar bare... alus parduodamas, kur yra geras patarnavimas.

JUMS PATIKS

Stroh's

YRA ŠVIESESNIS!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj
Padėkos Dienoj

HODELL CHAIN DIVISON. NATIONAL SCREW & MFG. COMPANY

MAIN OFFICE AND PLANT

2440 East 75th Street

EN 1-2650

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

THE HUMPHREY CO

EUCLID BEACH PARK

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

FORMAL CLEANERS

1194 East 79th Street

HE 1-3050

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

KINGSBURY COAL COMPANY

1635 EAST 39th ST.

UT 1-8000

SEE US OR CALL US WE CARRY THE FINEST IN COAL

WE GIVE EAGLE STAMPS

Tad. H. Smukler, Mgr.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

BUILDING LABORER'S Local No. 310

JAMES O'TOOLE, SECRETARY

1220 ONTARIO ST.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

STREKAL REALTY CO.

405 East 200th Street

IV 1-1100

Ryšėja Eisenhowerio politika

Politiniam "U. S. News and World Report" (lapkr. 9 d.) žurnale straipsnis "Tokia tai U. S. politika audringame pasaulyje" nušviečia tikrą Preidento Eisenhowerio veidą. Trumpai duodu jo — reiškia visos Amerikos — paviršutinišką supratimą Vidurio Rytų naftos klausimo, ir toliau panašią keistą pažiūrą į sovietų pavergtų tautų ateitį.

Tame straipsnyje naftos klausimu sakoma:

"Amerikos vyriausybė bijo, kad Vidurio Rytuose karas gali priversti prie naftos krizės vakarų Europai, kurios naudojamos naftos daugiausia ateina iš Vidurio Rytų. Daugumas tos naftos Europą pasiekia Sueso kanalu, kuris gali būti uždarytas. Amerika pasiūlė Britanijai ir Prancūzijai kreditus pirkti naftos Amerikoje, įveigu Egiptas uždarys kanalą. Gėtavas projektas statybinimui laivų pervežimui naftos iš Vidurio Rytų aplink pietinį Afrikos galą, vengiant kanalo. Amerikos vyriausybė reiškia viltis, kad kanalo netekimas bus šiuo būdu apeitas".

Egiptas sulaužė tarptautinę sutartį kanalo operavimui dėl to, kad įsibrovę į Egiptą sovietai galėjo laimėti savo kitą šalto karo fazę — sugriauti vakarų kapitalistinę tvarką toje pasaulio dalyje. Toliau Maskvos direktyvos bus, ir jau yra, sabotuoti visą naftos gaminimą Vidurio Rytuose. Amerikos nauji laivai, pastatyti naftai vežti, visai naftos negaus, kai arabų pasaulis ir Vidurio Rytai atsidurs visiškai sovietų kontrolėje. Sovietų ruošiami "savanoriai" Egiptui ginti aiškus to įrodymas.

Už komunistines "nepriklausomas" tautas

Sovietų pavergtų tautų klausimu tame straipsnyje sakoma: "Amerika pritaria sukilimams, kokie pasireiškė Lenkijoje ir Vengrijoje ir geidžia, kad sukilimai plistų ir pavyktų. Tie sukilimai skaitoma ženkla reikšmingos evoliucijos, galinčios padaryti galą sovietų valdymui rytų Europos satelitų."

"Ką Eisenhowerio administracija numato, yra kas tai mažiau, negu visiškai nukrypimas nuo komunizmo į provokacinių kapitalizmą tuose sukilusiose šalyse. Tikimasi, kad tose satelitų šalyse išsivys vyriausybės, kurios bus tautinės, nepriklausomos Maskvai, bet atspindinčios socialistinį principą ir nevisai erzinančios Sovietų Rusiją."

"Dulles ir Eisenhoweris pareiškė, kad U. S. neturi šalutinio tikslo savo užjautime Rusijos satelitų nepriklausomybei; kad U. S. neskaito tų satelitų būti galimais militariniais sąjungininkais, tik galimais draugais."

"Ši reikšminga deklaracija, kaip žinoma, buvo priimta tik po dviejų dienų aukštų pareigūnų diskusijų, kuriose aktyviai dalyvavo pats prezidentas."

"Administracija nori perduoti Rusijai aiškų supratimą, jog Amerika neturi jokio tikslo pristumti šviesimas nedraugingas jėgas greta Rusijos sienos, pakartojant seną cordon sanitaire, kaip turėjo pasidariusi Prancūzija. Eisenhowerio administracija reiškia norą, kad tautos, kurios dabar yra Rusijos satelitai, pasilikytų Rusijai draugingos, tik tegul jos būna nepriklausomos."

Remia "titoizma" ir "gomulkizma"

"Pageidavimas yra, kad tos tautos su laiku talkininkautų Jungtinės Europos sudarymui, išverčiant sieną tarp Rytų ir Vakarų."

"Stovėdama už nepriklausomas, bet nebūtinai kapitalistines vyriausybes, dabartiniais sovietų satelitams Eisenhowerio administracija toliau remia "titoizma".

"Transformavimas sovietų satelito į visiškai nepriklausomą valstybę, laisvą nuo komunizmo,

skaitoma reikalingu evoliuciniu procesu."

"Taip kaip dalykai pasirodo besivystą Lenkijoje, laikoma pavyzdžiu, ko U. S. pageidauja ir stengiasi padėti vykdyti. Amerikos valdininkai laiko pavyzdžiu Lenkijos komunistų Gomulkos kalbą, kurioje jis neigiamai kritikuoją komunistų metodus. Jeigu reformos būtų galima praveisti tos kritikos išlaikymui, tuo atveju nors pasekmės galima vadinti komunizmu, tikrumoje tai būtų visai kas kita. Tuo atžvilgiu Gomulka nueina toliau, negu maršalas Tito Jugoslavijoje."

"Įvykiai Vengrijoje Amerikos vyriausybės laikoma dar neiškilais jų įvertinimui. Tačiau tikima, kad sovietai su laiku priims Vengrijos nepriklausomą vyriausybę, kaip įvykusį faktą, kaip padarę su Jugoslavija." (Šis pareiškimas darytas prieš sovietų panaikinimą savo teroro Vengrijos sukilimą užslopinti).

Iš to matyti kaip Dulles ir Eisenhoweris klaidžioja debesyse.

K. S. Karpus

DOVANOS IDEJA

Pratęsiamas telefonas

Patogus extra telefonas ir kaštuoja tik tai.
85 c. per mėnesį, pridėdant įvedimo kainą.
Puiki dovana šeimai ar draugams.

Šaukite mūsų Business Office dėl informacijos

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

PAIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paieškomi asmenys:

Adomaitienė-Martinkaitė Marijona ir jos sesuo Kukaukienė Ona, iš Tauragės apskr.

Balčienė (Balčas)-Ramanauskaitė Klimasė ir jos sesuo Jotaitienė Ona iš Spičių k., šiaulių apskr.

Baltranas Tadas, iš Debeikių parap.

Būtėnas Kazys.

Bytautas Pranas, sūnus Dominiko, iš Varnių val., Teišių aps.

Čepukaitė Anelė, iš Varėnos apylinkių.

Černauskas Pranas, iš Kazbairių k., Batakių val., Tauragės apskr.

Čižonienė - Teniukaitė Antanina, iš Telšių val.

Danielius Antanas, sūnus Jono.

Dausynaitė-Kirsniene Rožė.

Dautartaitė Ona, dukterė Antano ir jos sesers Ručinskienė Martina ir Kuprevičienė Skolastika.

Duoba Antanas, jo sūnus Antanas, ir dukterė Melnikaitienė Eugenija, gyvenę Naugatuck, Conn.

Eidrigėvičienė-Danielytė Stasė, iš Kėdainių apskr.

Engel Albert, iš Kauno-Vilijampolės.

Gegžna Antanas, sūnus Jono.

Gegžna Vincas, iš Okainių k., Kėdainių val.

Grigaitė - Šauklėnė Veronika, iš Kybartų k., Raudonės val., Raseinių apskr.

Jankauskaitė Ona, iš Kupiškio.

Jedzevičienė Elzbieta, dukterė Antano.

Jotaitienė-Ramanauskaitė Ona ir jos sesuo Balčienė (Balčas), Klimasė, iš Spičių k., šiaulių aps.

Kireilis Raimondas, sūnus Petro.

Kirsniene-Dausynaitė Rožė.

Konstantinavičius Vladas, iš Tauragės.

Krikštanavičius Domininkas, sūnus Antano ir žmona Radavičiūtė.

Kukaukienė - Martinkaitė Ona ir jos sesuo Adomaitienė Marijona, iš Tauragės apskr.

Kuliešiūtė Paulina.

Kumeta Juozas ir jo sūnus Domininkas, iš Vištyčio v., Vilka-

viškio apskr.

Kuprevičienė-Dautartaitė Skolastika, d. Antano.

Kutka Antanas, sūnus Mykolo.

Latoža Antanas, išvykęs iš Belgijos.

Lebedinskas Feliksas, iš Varėnos apylinkių.

Liorientienė-Petrolionytė Magdalenė, iš Sasnavos.

Martinkaitė-Adomaitienė Marijona ir jos sesuo Kukaukienė Ona, iš Tauragės apskr.

Miknevičius Juozas, sūnus Jono.

Navaras, gyv. 4428 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Petrolionytė-Liorientienė Magdalenė, iš Sasnavos.

Prancevičius Aleksas, iš Krenavos val.

Purys Pranas, iš Radviliškio apylinkių.

Pustelnikienė Agota, iš Gargasų k., Tauragės val., gyvenusi Čikagoje.

Ramanauskaitė-Balčienė (Balčas) Klimasė ir jos sesuo Jotaitienė Ona iš Spičių k., šiaulių apskr.

Raudonis Petras, sūnus Felikso, iš Telšių apskr.

Raupelis Aleksas.

Razutaitė Barbora, iš Švėkšnos.

Ručinskienė-Dautartaitė Martina, d. Antano.

Rudokas Justinas, sūnus Ignaco, iš Niūronių k., Anykščių val., Utenos apskr.

Šauklėnė - Grigaitė Veronika, iš Kybartų k., Raudonės val., Raseinių apskr.

Šiaurienė-Vaidotaitė Ona.

Stradniska Konstancija.

Stravinskas Mykolas, sūnus Juozo.

Šukytė Ona, d. Jono, iš Pilviškių k., Kurklių v., Ukmergės aps.

Teniukaitė-Čižonienė Antanina, iš Telšių val.

Ubavičius Stasys.

Vaidotaitė-Šiaurienė Ona.

Valaitis Adomas ir sesuo Ieva, iš Vievirėnų val.

Venskraidis, du broliai — inžinierius ir daktaras.

Jieškonieji ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsilipti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

NORTH AMERICAN BANK CO.

Narys The FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

TAUPYMO SĄSKAITOS — ČEKIŲ SĄSKAITOS
VISOS TAUPYMO SĄSKAITOS APDRAUSTOS
\$10.000

2% MOKAMA UŽ INDELIUS

6131 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-6063

15619 WATERLOO ROAD

IV 1-2400

3496 EAST 93rd STREET

BR 1-6666

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

DAIRYMEN ICE CREAM COMPANY

3068 WEST 106th ST.

OR 1-2300

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

NORWOOD DRUG, INC.

GERAS RECEPTO IŠPILDYMAS YRA SVARBIAUSIA
MŪSŲ PAREIGA.

RECEPTŲ SPECIALISTAS

6411 Superior Ave.

HE 1-1035

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD
3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the MAY co's BASEMENT store

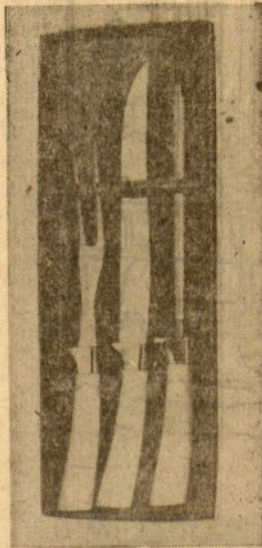

Berniukų reg. 3.98
Ilgai nešiojamos
storos
Cordurey kelnės

2.99

Gerei pasiūtos populiarios
corduroy kelnės navy, pilkos, rudos ar žalios spalvos. Dydžiai 6 iki 12.

Basement Boys'
Clothing Department

Reg. 3.95 vertės
Sheffield plieninis
3 dalių gražus
Piaustymo setas

1.99

Puikus šventinis paukštinės
piaustymas. Aukštos
rūšies plieninis piaustymo
peilis, prilaikytojas ir
žirkklės. Rankenos atsilauko
ir verdančiam vandeny.

Basement
Silverware Department

Reg. 3.99 vertės
Mergaičių nauji
šventiniai, plaunami
spalvoti platūs
chalatai

2.99

Keli gražūs spausdiniai ar
spalvoti dryžiai. Spalvoti
chalatai grupėje. Iš šilto
puikaus cottono.

Basement Girls'
Wear Department

Reg. 9.98 9 dalių
Rayon ir Cotton
Damaskinis
Valgomo stalo setas

5.98

Puikiai pagaminta rayon
ir cotton damaskinė medžiaga
su apsiūtais kraštais. Balta,
ružava, mėlyna, auksinė ir žalia.
64x84 dydis. Su 8 servietėlėmis.

Reg. 12.98 64x104". Užtiesalas su 12 servietėlių

Basement Domestics
Department

Nuotraukos iš Sibiro

p. A. Devenienė atsiuntė redakcijai šį laišką ir šį rašinį. Juos, kaip laišką rašytoja ir prašo, skelbiame Dirvoje. Vienok redakcija tebėra tvirtos nuomonės, kad tokių nuotraukų skelbimas laikraščiuose yra nevisai apgalvotas žingsnis, kuris gali turėti ir labai nemalonių pasekmių.

Tik atkreipkit dėmesį, laišką rašytojas nenori skelbti savo pavardės ir slepiasi, gi tuo tarpu nuotraukos viešai skelbiamos "Lietuvių Dienose" pačios V. T. pirmininkės. Keista logika. Red.

Gerbiamas Redaktorium,

Prisiunčiu Jums straipsnį, parašytą to asmens, kuris buvo man davęs dalį fotografijų iš Sibiro gyvenimo. Jis prašo šį straipsnį patalpinti "DIRVOJ". Jos buvo vėliau atspausdintos "LIETUVIŲ DIENOSE" — ir dėl jų Tamstos laikraštį pasisakė M. Baukus. Tas asmuo šį straipsnį atsiuntė su trimis nuotraukomis: du pasirašytus slaptyvardė, o vieną tikra pavardė. Kopija su tikra pavardė yra nušauta Lietuvos Konsulatui Amerikoje, nes tas asmuo nenori savo pavardės skelbti jo plačiai giminei esant Lietuvoje.

Su tikra pagarbą

A. Devenienė,
VT Pirmininkė.

Gerb Ponia,

Iš įvairių lietuviškų laikraščių, kurie buvo atsiųsti mano žmogui, su šiuo laišką persiunčiu Jums išimta viena straipsnį, kuris mus labai keistai palietė. Jo autorius M. Baukus mes nepažįstame. Tačiau iš jo kritikos, kurią jis paskelbė dėl Jūsų straipsnio ir "Lietuvių Dienose" atspausdintųjų "fotografijų iš Sibiro", aiškiai matyti, jog M. Baukus ne tik visiškai nepažįsta faktiškųjų Sibiro gyvenimo aplinkybių, bet ir absoliučiai nesupranta paskelbtųjų fotografijų prasmės. Man iš viso tenka ta proga tik pareikšti savo nustebejimą, kaip šios rūšies tokia nelogiška kritika gali atsirasti lietuvių tautiniame laikraštyje. Todėl leidžiu ir aš sau taip pat vienu kitu atveju pasisakyti dėl M. Baukaus išvedžiojimų.

Ponui M. Baukui, tenka manyti, būtų buvę mieliau, jeigu "Lietuvių Dienose" vietoj dabar paskelbtųjų nuotraukų būtų buvusios atspausdintos tokios, kurios rodytų tik nudrįskusius, sulysusius, visiškai bado išvargintus žmones. Taip, tokių "vaizdų" tikrai būta. Ypač 1941-1949 metais. Deja, tada aš neturėjau jokio galimumo šios rūšies vaizdus užsifiksuoti. Tačiau jei šios rūšies nuotraukos būtų buvusios daromos jau 1954-55 m., tai tuo atveju mano galva būtų pirmoji eilėje buvę uždokumentuota, jog iš Vakarų pasaulio deportuotieji yra visiškai apsirpę su savo likimu, kurį jiems paruošė, siekdamas juos visiškai sunaikinti, rusų įstaigos, ir galutinai pasidavę rusifikacijai, išsižadėję savosios kultūros.

Tuo tarpu paskelbtosios nuotraukos kaip tik rodo priešingą dalyką, būtent — jog net ir pačiose sunkiausiose sąlygose kietai kovojama su rusų kėslais visiškai sunaikinti ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai deportuotuosius ar nuteistuosius; jos rodo, kad net ir Sibiro plotuose neužmirštama gimtoji žemė, neatsisakoma tėvų šalies papročių, toliau puoselėjamos kultūrinės tradicijos ir kad geresnio gyvenimo vilties bei pastangų ji susikurti net ir tokiose nežmoniškose sąlygose neįmanoma užmušti. Tenka manyti, jog p. M. Baukus tikriausiai net ir po 15 metų Sibire rodytųsi apsiarstęs skarmalais ir tenkintusi gyvendamas ne žmoniškesniam nemaliūkštyje, bet žemėje iškastose "zemliankose" arba palapinėse, tuo pademonstruodamas, jog jau susitakė su komunistine "visi turi būti lygūs" teze arba, geriau pasakius, visuotiniu skurdu.

Jei p. Baukus savo išvedžiojimuose fotografijoje parodytajam "Sibiro kūdikiui" pavydi jo pilnų žandukų, tai dėl šios rūšies nuogastavimų aš tenorėčiau tiek pastebėti, jo mes, deja, neturime jokių nuotraukų, kurios rodytų, kokiomis sunkiomis sąlygomis šio kūdikio tėvas su motina turėjo plūsti kasdien po 12-14 valandų sunkiausio darbo, kad tik įstengtų uždirbti būtiniausių reikmių, reikalingų šio kūdikio pilniems žandukams palaikyti.

Taip pat nėra jokių foto nuotraukų, kurios parodytų, kaip šio "Sibiro kūdikio" motina dar tris dienas prieš gimdymą, baigusi oficialųjį darbą, pati baisiausiai išvargusi, miške piovė malkas ir stengėsi parūpinti pašaro ožkai, kad tik toji galėtų duoti jos būsimajam kūdikiui pieno ir tuo būdu "išlaikyti kūdikio žandukus pilnus".

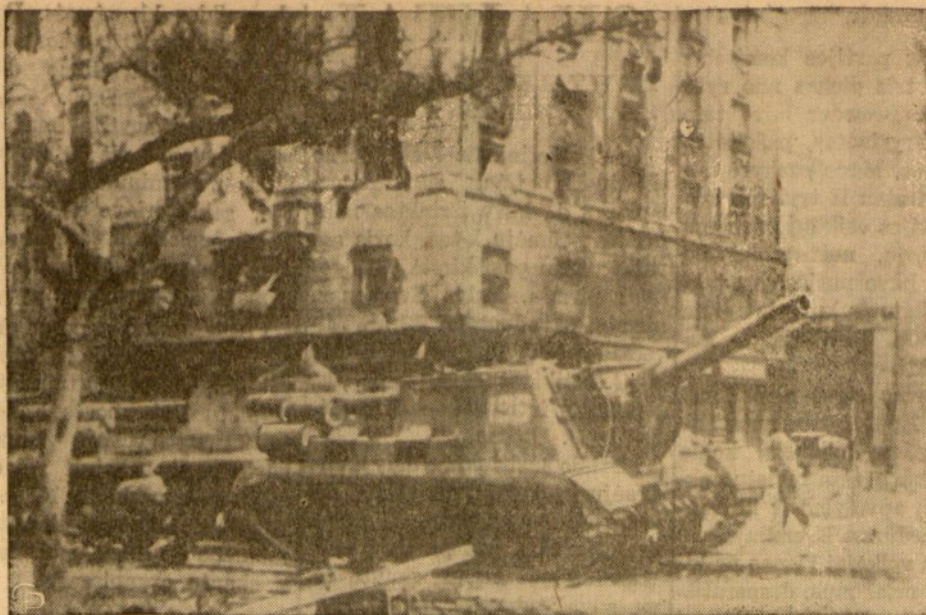
Poną Bauką toliau pykdo du jauni žmonės, matomai prie jų pačių pasistatytos namo (1933 m. Lietuvos tipo), prie gražaus bulvių daržo ir tvartuko, kur matyti dar ir katinas. Taip, ir čia p. Baukus pasigenda įvairių nuotraukų, kurių mes dėl sibirinės šviesos negalėjome padaryti. Būtent, tu, kaip du jauni žmonės, baigę savo oficialųjį darbą, ligi pačių išnaktų, be to, prieš pradėdami darbą, prie 50 laipsnių šalčio išsiplėšė miške skynimą, išsikapstė žemę, ją padarė kultivuojama, kaip jie virvėmis tempė medžių stuočius ir galiausiai, sudėję juos vieną ant kito, be jokių vinių, susirentė "liuksusinių namų", kuris dabar taip p. Bauką ir pykdo. Ponui Baukui, matyti, būtų buvę daug mieliau, jei mes ir toliau būtume lindęje žemėje iškastose "zemliankose" arba būtume turėję susigūžę tu-pėti palapinėse. Tiesa, mums tokių šios rūšies nuotraukų, kurios taip patiktų p. Baukui, labai daug stinga.

Aš galėčiau dar ir daugiau panašios rūšies vaizdų p. Baukui atidengti, pvz., kad ir šį, kaip vargšę senutę motiną, turėdama per 70 metų amžiaus, tiesą pasakius, Lietuvoje ne gyvendama, bet tikriau vegetuodama, sunkiai, labai sunkiai dirba, kad tik savo dukrai, deportuotai į Sibirą, galėtų sutaisyti drabužių, kurie p. Bauką atspausdintame paveiksle "Dvi jaunos lietuvaitės" taip piktina. Jų "pilni veidai" iš tikro yra tas kruvinas prakaitas, kurį jų vargšai tėvai ir broliai bei seserys yra suaukoję savo artimiesiems Sibire.

Dar daugiau: kaip tik šių artimųjų pasiaukojimas ir paskatino kiekvieną iš jų pasiekti savo antžmogišku darbu tai, kas tik savomis jėgomis pagal tarybų gyvenimo standartą Sibire teįmanoma pasiekti, tuo būdu atpalaiduojant saviškius tėvynėje ir sudarant galimumą, jog ištremtieji į Sibirą ir žmoniškiau atrodytų, ir turėtų geresnį drabužių. Tačiau to ponas Baukus niekaip neįstengia su-prasti.

Aš galėčiau p. Baukui dar ir tokių paveikslų parodyti: ilgiems metams išsiųsti į Sibirą jauni lietuviai ir lietuvaitės po 10-12 valandų kasdieninio sunkaus darbo vis dėlto sueina į draugę, iš įvairiausiais būdais gautos ar susiskolintos medžiagos susitaiso tautinius kostiumus ir, nepaisydami priespaudėjų neapykantos, rusų įstaigų pareigūnų akys "tarptautinei deportuotųjų publikai" pademonstruoja lietuvių tautinį meną ir senuosius liaudies šokius. Taip, p. Baukau, norėčiau pastebėti, visa tam padaryti reikia daug daugiau pastangų, negu paprasčiausiai, sėdint saugiai sau JAV-se, parašyti į lietuvišką laikraštį pilną visokių įtarinėjimų straipsnį.

Šitie vaizdai, jei tik jie tikamai suprantami, net ir JAV-se gyvenantiems rodo, kokią ištremtieji turi nepalaužiamą valią, kad, nepaisydami visos priespaudos baidymo ir bejėgiškumo,

Nuolatinis Budapešto gatvių vaizdas. Sovietų tankas, sukilėlių sugadintas, palikęs liudyti, kad kovos buvo kietos ir žiaurios.

vis tiek nesusmunka, bet net ir pačiose žiauriausiose gyvenimo sąlygose, neužmiršdami tėvų žemės ir jos senųjų tradicijų, jų ten toliau laikosi. Jei aš galėčiau p. Baukaus pastabas nusiųsti į Sibirą, tai, esu tikras, jos ten parodytų labai nemalonų p. Baukaus atvaizdą ir "lietuviškajai minčiai" daug daugiau pakenktų, negu jo, nepažįstant visos tikrovės Sibire, taip smarkiai išpeiktosios nuotraukos.

Ypačiai keistas man pasirodo p. Baukaus įtarinėjimas, kad atspausdintosios nuotraukos nesantios tikros, atseit — buvusios suklastos, kad jos nesutinkančios su tikrove, o tai verčia daryti išvadą, jog ir mes patys ar tik nesą rusų agentai, kadangi nesą įmanoma kokias nors nuotraukas ar dokumentus, esant tokiai rusų griežtai kontrolei, atsigabenti į Vakarus. Mano įsitikinimu, tai yra jau ne kritika, bet vad. žurnalisto grubus faktų iškraipymas, stengiantis suniekinoti žmones, tenorėjusius Sibire likusių savo brolių ir seserų pasakyti laisvėje esantiems jų tautiečiams karščiausius pagėdavimus ir pavaizduoti, kaip jie ten laikosi, būtent — kad, nepaisydami blaiviausios aplinkos, jie tebėra išlikę ištikimi savo tėvų žemei. (Kur tas nuotraukose matyti. Red.).

Mes, savaime suprantama, džiaugiamės, jog mums yra pavykę ištrūkti į laisvę. Ir iš to fakto mes nenorime susidaryti sau kokios nors asmeninės ar medžiaginės naudos, taip pat ne jokiai organizacijai. Todėl šios rūšies p. Baukaus įtarinėjimai atrodo, kaip koks mums kirstas dvasinis antausis, privertęs ir mus pasisakyti.

Ponas Baukus, pareiškęs savo abejojimus paskelbtųjų nuotraukų ir mūsų pranešimo tikrumu, drauge pareiškė, kad ir netiesiogiai, norą sužinoti, kokių būdu yra pavykę mums šias nuotraukas pergabinti, per sieną. Štai mano atsakymas p. Baukui: "Jūs greičiausiai savo gyvenime tesivertėt tik kritika, bet niekad atiduoti atliekamą VIENĄ DOLERĮ. Bus vėl siunčiama Vakar prie tokios veiklos nesate pri-

sidedę". Ponui Baukui aš tenorėčiau pasakyti, jog ir vokiečių karo belaisviai bei civiliai inter-nutiejai, ir lietuviai yra nekval-esni už rusų NKVD-istus ar šnipus.

Jeigu ir būčiau suklydęs, bevertindamas p. Baukaus šios rūšies žinias, man nenoromis prisimena tie atvejai, kada panašios rūšies klausinėjimais, vengiant statyti klausimus tiesiai, mėginama išgauti pasisakymus ar norimas žinias provokacijomis. Taip dažniausiai kaip tik elgdavosi prieš agentai. Tačiau aš, iš savo pusės, nieku būdu nenorėčiau tvirtinti, jog p. Baukus būtų agentas arba priešas. Tik ta proga tenorėčiau p. Baukui grąžinti tą dvasinį antausį, kurį jis yra kirtęs kitiems, ir jį patį paskatinti, tikiriau — jam patarti, jog ateityje su panašios rūšies įtarinėjimais būtų bent kiek atsargesnis...

W. Atviras

(Redakcijai atrodo, kad autorius per daug karščiuojasi. O bendrai, jis būtų daug geriau padares tų nuotraukų nedavęs moterų rankas...)

MOBILIZACIJA LIEUVIŠKO JAUNIMO REIKALUI

Laiko įvykių veikiamas mūsų mokyklinis tremties jaunimas jau stovi tautiškumo kryžkelėje. Daugelis tėvų aiškinasi, kad gyvenimo aplinkybės per daug pal-nios ir, sako, nieko negaliu padaryti ir todėl visi augantieji teei-nie savo keliu...

Tieskime jaunimui pagalbos ranką, nes barnių ir "išmintin-gų" pamokslų užtenka. Būkime visi realistai, bet ne materialis-tai. Mūsų ypatingas dėmesys turi būti kreipiamas tremties mok-sleiviui.

Organizacijų ir pavienių asme-nų raginami imamės įvykdyti šią KALĖDINE DOLERIO DUOK-LĘ. Prašome kiekvieną lietuvi atiduoti atliekamą VIENĄ DOLERĮ. Bus vėl siunčiama VAKAR prie tokios veiklos nesate pri-

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

The G.M. McKelvey Co.

FEDERAL, HAZEL AND COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj
Padėkos Dienoj

DON McCULLAGH
CHEVROLET CO.

SEE THE NEW 1957 CHEVROLET

THE FINEST EVER BUILT

1258 East 105th St.

Cedar 1-7060

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj
Padėkos Dienoj

PORTAGE MARKETS

7040 Wade Park Ave.

ENdicott 1-0144

7018 Superior Ave.

ENdicott 1-2075

8702 Hough Avenue

RAndolph 1-2777

1407 Hayden Avenue

MULberry 1-8550

18245 Euclid Avenue

IVanhoe 1-9700

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

AMALGAMATED ASS'N. OF
ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

UNITED PROVISION

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

PAGE REALTY COMPANY

455-461 East 200th St.

KE 1-1030

Euclid, Ohio

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj
Padėkos Dienoj

JOSEPH M. SWEENEY
Sheriff

LAKE ERIE
LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

Izoliacijos, porėjų medžiaga,
fanera, durys, langai ir kita.
Pramonės medžiaga.
Tuoju pristatoma.

ELMER HOCKER, Mgr.

Vienas blokas N. W. iš E. 55 St.
ir St. Clair Ave.
HEnderson 1-5080

MARGUTIS

yra patys seniausios Amerikos
lietuvių žurnalas. Jis išėina kiek-
vieną mėnesį — yra gausiai il-lus-
truotas, turiningas, įvairus ir
skaitomas su malonumu.

MARGUČIO metinė prenume-
rata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So.
Western Ave., Chicago, Ill.

SENIAU IR DABAR

Kaip komunistai ruošėsi užvaldyti Ameriką

K. S. KARPIUS

III

Visos kairiosios jėgos
Roosevelto išrinkimui

Toliau Dr. Dodd pasakoja:
Komunistų konvencijai praėjus, mes ėmėmės paties svarbiausio uždavinio — Rooseveltto išrinkimo ketvirtam terminui. Tam tikslui įvyko specialiai sušauktas komunistų komiteto visuotinis suvažiavimas.

Mano pareigos buvo įvairios. Aš vis turėjau savo kontrolėje komunistų partijai priklausančius mokytojus ir mokytojas visoje šalyje. Aš nutiesiau pagrindą mūsų partijos narių mokytojų unijai susijungti su visuotina Mokytojų Sąjunga. Aš buvau antroje vietoje po New Yorko valstybės komunistų partijos pirmininko Gil Green ir mano žinioje buvo politinių rinkimų vajai. Man buvo pavesta dvi būtiniausios to laikotarpio pareigos: dėti pastangas, kad nebūtų vėl išrinktas į kongresą atstovas Hamilton Fish, griežtas komunistų priešas, ir sukurti progresyvių ūkininkų ir biznierių organizacijas remti Rooseveltto išrinkimą. Šiuose rinkimuose komunistai buvo svarbiausias koordinavimo faktorius.

Rinkimų pasisekimui didelį judėjimą sukėlė Amerikos Darbo Partija. Nauja Liberalų partija, kurią suorganizavo Alex Rose ir David Dubinsky, kartu su kitais tam pritariantais, taip pat vaidino reikšmingą vaidmenį. Ši pastaroji grupė skyrėsi nuo komunistų ir vieni kitiems darė priekaištus, tačiau rinkimų atveju buvo komunistų pusėje.

Mane žavėjo matant kaip partijos veikėjai prisitaikė savo naujam vaidmeniui traukti visas jėgas bendran darban. Jie dirbo su sričių vadais, su senos demokratų partijos bosais ir su kriminalinio pogrindžio tipais.

Nauja tąsynė tarp komunistų
vadų

Aktyviai veikdama aš buvau veik visai paesitenkinus, tačiau po rinkimų ir Rooseveltto išrinkimo pasijutau slėgiama. Viena priežastis buvo tai staiga kilusios varžytinės dėl vadovybės. Prasidėjo nesusipratimai tarp atvirų ir pasislėpusių komunistų. Tie nesusipratimai būdavo kitais atvejais išrišami paties Browderio, bet visada slaptyjų narių naudai. Pajutau didėjančias varžytines tarp tų grupių, ir norėjau nuo visko pasišalinti.

Kurį laiką darbavausi su Komunistų Jaunimo Organizacija, kuri tik ką buvo pradėjus vaju už privalomą jaunimo kariuomenės ėmimą. Šis vaju neatitiko Teherano numatytai ilgalaikinei taikai, nedžiuginančiam optimizmui, kuris pasireiškė kada nacių armijos buvo baigiamas triuškinčiai ir taika išrodė artai. Visi aplinkiniai išrinkiniai rodė į artėjančią valstybinę Amerikos žmonių kontrolę.

Po Jaltos konferencijos vasario mėn., 1945 metais, komunistai pasiruošė remti United Nations organizavimą, kas turėjo įvykti San Francisco mieste gegužės ir birželio mėn., 1945 metais.

Du vajai buvo vykdomi dviem paskirėm tikslams: visuomenės kontroliavimo paėnimui pokariame periode ir įsteigimui aparato pasaulinei taikai išlaikyti. Komunistų vadai negalėjo permatyti taikos mechanizmo be armijų.

Balandžio mėn., 1945 metais komunistų partijoje pasirodė nesusipratimų žymės. Mūsų tarpe atsirado du labai atkaklūs Italijos komunistai atstovai. Jie atstovavo tarptautinį komunistų

judėjimą. Mums išryškėjo, kad Browderio taktika Amerikoje kai kuriais atvejais prieštaravo pasauliniam komunizmui. Jų rūpesčiu buvo išversta ir patiekta Sripss-Howard bendrovės laikraščiams Jacques Duclos laiškas, kuris anksčiau buvo išspausdintas Prancūzijos komunistų žurnale. Tas laiškas nustatė naują komunistinės veiklos kryptį šioje šalyje.

Tas laiškas pašiepė Browderio vedamą komunistų vieningumo liniją, jo Teherano klausimu politiką, ir kaltino Amerikos komunistus nusižengimu Markso ir Lenino principams. Reikalavimas pašalinti Browderį iš vadovybės sukėlė partijoje sąmyšį ir isteriją.

Komunistų partijos centre New Yorke kilo savitarpinė revoliucija, kuriai vadovavo William Z. Foster marksistų fundamentalistų pusėje. Dideli skaičiai išgąsdintų partijos tarnautojų, pradėjo daryti išpažintis, viešai ir atvirai, kad jie buvo apsileidę savo pareigose. Ir įvyko tokių reiškinų, kurie sukėlė vieniems mano pagiežą, kitiems simpatijas.

MAŽOJI DAINŲ ŠVENTE

Beveik jau buvome pasiilgę didesnės meno šventės, todėl ir gausiai rinkomės išklausyti vykusiu vardu pavadintą mažąją dainų šventę. Nevisi rinkomės punktualiai, kaip rengėjai prašė ir buvo pasiryžę punktualiai pradėti. Kai kurie pildė seną ir nedovanotiną nuodėmę, prasidėjus koncertui vis dar lipom per kitų kojas ir ardėm rimti. Bet smagu, kad rinkomės gausiai, nors 1300 vietų salės ir nepajėgė užpildyti. Kitos panašios lietuvių kolonijos šiuo atžvilgiu mus pralenkia...

Du stiprūs mūsų dainos reprezentantai — Čiurlionio Ansamblis ir Toronto Varpo choras, talkinami solistų Aldonos Stempuzienės ir Vaclovo Verikaitis, sukurė jau retai išgyventą nuotaiką. Ypač, kad programa, įjungus operų ištraukas, pasidarė labai įvairi, gal teisingiau pasakiusi dilinga, visų skonius tenkinanti.

Nors Čiurlionio ansamblis ir savos kolonijos pranašas, bet jau senokai jį buvome girdę pilną koncertą pildant. Daug naujų veidų, daug ir naujų balsų. Dainos daugumoje tos pačios, kurias ir anksčiau girdėjome, bet jos praskambėjo tvirtai, pagaunant, todėl ir susirinkusiųjų buvo didelių dėmesiu išklausytos ir gausiais plojimais palydėtos. Varpo choras jau atvežė kitokią programą — operų ištraukas. Todėl ir rengėjų garsinimas, kad bus proga valandėlę pabūti Kaulo opere, pilnai pasitvirtino. Clevelandiečiams tai buvo miela naujiena, ir ypač dar, kad jos praskambėjo pagaunant, dilingai.

Tai sudėtingai programai daug talkino solistai A. Stempuzienė ir Vaclovas Verikaitis. A. Stempuzienė berods pirmą kartą su Varpo choru išpildė Čigonų dainą iš II Trovatore. Ir tai buvo labai šaunus pasirodymas. Bet apie A. Stempuzienę čia plačiau nekalbėsime. Apie ją praėjusios Dvros numery pasisakė mūsų Bostono bendradarbis.

Šių eilučių rašytojui solistą Vaclovą Verikaitį teko tris kartus girdėti. Du kartus Clevelande ir viena kartą Washingtone saskrydyje. Tai tikrai gero solis-

"Apvalymas" ir "išpažintys"

Visuotinis partijos komitetas posėdžiavo tris dienas nuo ryto iki vakaro. Browder buvo taip sakant nukryžiuotas, pašalintas iš vadovybės. Mane paskyrė laikinai komitetan iš trylikos tardymui partijos veikliųjų asmenų ir tarnautojų, nustatymui iki kiek kuris buvo nusižengęs taktikos atžvilgiu ir kuriuos reikia rekomenduoti pašalinti, o kuriuos palikti.

To tardymo eigos niekad neužmiršiu. Eiga buvo nuostabi, fantastiška, artimiausia, kokia tik galėjo būti greta sovietų aukštųjų vadų apvalymo ir likvidavimo procedūros Kremliuje.

Partijos veikėjai vienas po kitam stojo prieš mus, desperatiškai įrodinėdami, kad jie yra darbo klasės žmonės, be jokių buržuazinių priemonių šeimų praeityje, nesugadinti buržuazinio mokymo. Browderį jie vaizdavo buržuaziniu šetonu, kuris juos vedęs į pagundą daryti klaidas. Dabar jie apgaili savo klaidas ir prisizada studijuoti Markso-Lenino-Stalino mokymus ir niekad nebūti darbo klasės išdavikais.

Kiti sakėsi turį visai mažą mokslo, paėiną iš vargšų šeimų, kurių tėvai taip pat buvo proletariai. Kiek mums buvo žinoma, tuli aukštieji partijos vadai niekad nebuvo matę juodo darbo, tarp jų ir Foster. Tokie tai buvo tie Amerikos revoliucionieriai, ir žiūrėdama į juos jaučiau, kaip mažai jie ką nusimano apie tikrus darbininkus.

(Bus daugiau)

SKAUTAI

TEVŲ TALKA SKAUTISKOJE VEIKLOJE

(sks) Metiniame New Yorko skautų-čių tėvų susirinkime, lapkr. 3 d., buvo išrinktas naujas tėvų-rėmėjų k-tas, kuris sa-vaite vėliau pasiskirstė pareigomis: pirmin. Balys Svalbonas, pirmin. pavaduotojai — M. Klivečienė ir dr. E. Noakas, išdin. — G. Šetikiene, sekr. — dr. Br. Nemickas ir nariai — J. Audėnas ir P. Ulėnas.

Metinio susirinkimo dalyviams praėjusių metų k-to veiklą nu-pasakojo buvęs pirm. J. Audėnas. Jis taip pat pranešė apie Worcesteriye buvusį skautų tėvų suvažiavimą. Piniginę apy-skaitą skaitė išdin. P. Ulėnas. Apie skautiškąją veiklą pranešė pskt. R. Kezys ir vyr. skltn. A. Noakaitė. Diskutuota įvairiais

darbą padarę ir Lietuvai naują draugą laimėję. Taip pat sveikini-mus atsiuntė muzikė Stephens Steponavičienė iš Chicagos, Kul-tūros Tarybos pirmininkas Krei-vėnas ir Clevelando LB apylinkė. D.

Solistas Vaclovas Verikaitis.

TRUPUTĮ KANTRYBES

Greit gaunami iš Europos RA-DIJO, kurie gerumu, kaina pra-lenks visus.

RASOMOS MASINELES jau gautos, jos neturi konkurencijos gerumu ir pigumu.

SVEICARIŠKŲ LAIKRODŽIŲ ir FOTO APARATŲ didelis pa-sirinkimas ir galite pasiūsti į Lietuvą labai geromis sąlygomis.

PLUNKSNAKOČIAI su 14 kt. aukso plunksna ir 10 metų ga-rantija. Kaina nuo dol. 7,5. Puikios kokybės.

RETO GROZIO ir GERUMO VAIKAMS VEŽIMELIAI (vie-nas vežimėlis turi du vežimėlius, kartu sportinį ir su šilma, ir net su muzika).

KATALOGAS išleistas, kuria-me rasite visas lietuviškas kny-gas, gaidas, plokšteles lietuvių dainininkų įdainuotas, KIPRO PETRAUSKO, A. KUTKAUS-KO, ŠABANIAUSKO, S. GRAU-ŽINIO ir kt. TAUTINIUS DRA-BUŽIUS vyriškus ir moteriškus, gintaro, odos, medžio dirbinius lietuviškais motyvais. Katal. kai-nuoja tik 90 c.

Ką bepirktumėte prieš tai pa-steiraukite pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill., tel. YARds 7-0677.

Prekės siunčiame į visas pa-saulio šalis.

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj Padėkos Dienoj

VARGO BROTHERS SUNOCO SERVICE STATION
WHERE WE GIVE YOU THE BEST IN SERVICE

6947 St. Clair Avenue

EN 1-9832

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj Padėkos Dienoj

WY SOCKI SHELL SERVICE STATION

FOR THE BEST SERVICE SEE US

7037 HOUGH AVENUE

EN 1-8790

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj Padėkos Dienoj

SCOTT
5c AND 10c STORE
7036 Superior Avenue

sk. veiklos klausimais. Be kita ko pabrėžtas Džiamborės Fondo reikalas. Susirinkimo dalyviai DF suaukojo \$29.00.

Metiniam susirinkimui, kuria-me dalyvavo apie 50 sk. tėvų ir motinų, pirmininkavo A. Reven-tas, sekretoriavo G. Šetikiene. Prieš susirinkimą tėvai gerėjo-si puikiais spalvotais G. Peniko filmais iš skautiškojo gyvenimo.

Pirmajame savo posėdyje nau-jasis sk. tėvų-rėmėjų komitetas pramatė su skautų talka praves-ti platų Džiamborės Fondo va-jų, surengti vakarą visuomenei, pasirūpinti užbaigti registravi-mąsi BSA, paskelbti N. Y. skau-tiškajam jaunimui literatūrinio rašinio varžybas, moraliai rem-ti skautų organizaciją.

GERASIS DARBAS BALFui

(sks) Lapkr. 12 d. Balfu va-kare New Yorko skautai ir skau-tės stropiai talkininkavo to va-karo rengėjams, padėdami tvar-kyti salę bei platindami loterijos biuletus. Tauro tuntas yra visados pasiruošęs padėti Balfui. Vaka-ro rengėjai pareiškė padėką tun-to vadovybei už talką. Unifor-muoti skautai ir skautės į vaka-rą buvo leidžiami nemokamai.

ISKYLA LOKIO KALNUOSE

(sks) Lapkr. 6 d. New Yorko "šarūno" skautų dr-vės draugi-ninkas vyr. skltn. J. Ulėnas su dr-vės skiltininkais ir paskilti-tininkais iškylavo Dear Moun-tain kalnuose. Iškylautojai pes-čia nužygiavo apie 20 mylių. Žy-gio metu stebėta gamta, sektas kelias pagal žemėlapi, padarytas topografinis kelio šķicas. Marš-rutas ir žygio programa buvusi paruošti pačių skautų. Be drau-gininko iškyloje dalyvavo skilti-tininkai Br. Nemickas, J. Re-ventas, R. Klivečka ir paskilti-ninkiai A. Šetikas, A. Rimavičius ir A. Krušinskas.

PAATLANTES SK. VYČIŲ IR VYR. SKAUČIŲ SĄSKRYDIS

(sks) Lapkr. 10-11 d. New Bri-tain, Conn. buvo I-sis vyr. skau-čių ir IV-sis skautų vyčių suva-žiavimas, sutraukęs per 80 da-lyvių iš įv. Atlanto pakraščio vietovių. Dalį posėdžių bei pa-rengimų abu sąskrydžiai prave-dė kartu, o kitus turėjo atskirai.

Šeštadienio vakarą surengtas viešas laužas - pasilinksminimas, praėjo su dideliu pasisekimu. Sekmadienį uniformuoti suva-žiavimo dalyviai dalyvavo pamal-dose, kuriose jiems skirtą pa-mokslą pasakė kun. S. Yla.

Suvažiavimo dalyvius širdin-gai priėmė ir globojo New Bri-tain skautai-tės bei jų mam-y-tės. Jiems reikiama dalyvių nuo-širdi padėka. Visą to suvažiavi-mo rengimo našą stipriais pe-čiais atlikė New Britain sk. vy-čių būrelis, vadovaujamas Vl. Plečkaičio.

LSB 1-jo JAV rajono sk. vyčių skyriaus vedėjas yra pskt. J. Raškys, o vyresn. skaučių veiklą koordinuoja vyr. skltn. E. Putvy-tė.

KAS

UŽSISAKĖ

DIRVĄ —

TAS NESIGAILEJO!

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

THE GEOMETRIC STAMPING COMPANY

1111 EAST 200th STREET

IV 1-3800

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj Padėkos Dienoj

ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20020 ST. CLAIR AVE.

KE 1-6000

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street

IV 1-2901

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj Padėkos Dienoj

LOUISVILLE TITLE INSURANCE COMPANY

Standard Building

MAin 1-2075

Dalyvauk savo Bažnyčioje ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

FROM A FRIEND

Clevelande ir APYLINKĖSE

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas

L. V. S. Ramovė Clevelando skyrius lapkričio mėn. 24 d. (šeštadienį) Lietuvių Svetainės salėje rengia Lietuvos Kariuomenės šventės 38 metų sukakties minėjimą.

Lietuvos kariuomenės reikšmę apibūdins gen. K. Tallat-Kelpša. Meninę dalį išpildys Clevelando Ažuolų oktetas, vad. J. Kazėno.

Meninei daliai pasibaigus seks pasisvečiavimas, šokiai griežiant smagiui muzikai ir pasilinksminimas. Birutininkės parengs skanių užkandžių. Veiks bufetas.

Pakviesti skautai ir kitos organizacijos dalyvauti šios šventės minėjime.

Lapkričio 25 d. 10 val. Sv. Jurgio kat. bažnyčioje bus atnaujamasis šv. mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimo karius, partizanų, šaulius, bei dabar tebekovojančius.

Tikimasi, kad ne tik ramovėnai ir birutininkės su šeimomis, bet ir Clevelando lietuvių visuomenė gausiai dalyvaus.

Iėjimui auka \$1.00. Gautas pelnas bus skiriamas Lietuvos invalidams sušelpiti.

Clevelando laikraščių streikas

Jau įėjo į ketvirtą savaitę. Gyventojai tokiu streiku jau pradeda reikšti nepasitenkinimą. Ypač nepasitenkinimą reiškia įvairios biznio įmonės, kuriose esą sumažėjusi apyvarta, nes neturi galimybės plačiau informuoti gyventojų.

Netikėtai mirė

Prano Karaliaus jauniausias sūnus Mykolas-Arvydas. Mirė lapkričio mėn. 19 d. 1 val. dieną, prieš tai buvęs visiškai sveikas. Karalių šeimai reiškiamė gilią užuojautą.

SLA 14 kuopos susirinkimas

S. L. A. 14-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio mėn. 4 dieną, 7:30 vakare, lietuvių salėje. Susirinkime bus kuopos valdybos rinkimas. Prašome dalyvauti.

Išnuomojamas kambarys

su virtuvės privilegijomis, lietuvių šeimai. Kreiptis: 1029 E. 68 St. UT 1-1530. (48)

GERAS PIRKINYS

Eddy Rd. rajone 2 butai po 5 kambarius. 1 butas 3 1/2 kambarių. \$203 pajamų per mėnesį. Pamatykite, palyginkite. Kaina tik \$17,900. Galite pirkti lengvomis sąlygomis arba mainyti.

MORINIS 3 ŠEIMŲ

2 butai po 6 kambarius. 1 butas 5 kambarių. Naujos parapijos rajone, į pietus nuo Lake Shore Blvd. Geros pajamos. Smagu gyventi. Prašo tik \$26,000.

Namų pirkdami ar parduodami kreipkitės į Joną Nasvytį. Greičiau ir geriau parduosite, greičiau ir geriau nupirksite.

REALM REALTY CO. Realtors

736 East 200 Street IV 1-9911

Vakarinėje miesto dalyje įsisteigė nauja New Yorko R. W. Export-Import firmos siuntinių persiuntimo agentūra.

Per šią agentūrą galima pasiųsti į Lietuvą ir kitus kraštus pigiausia kaina įvairių siuntinių. Be to, ši nauja agentūra gali patarnauti siuntėjams pasiūlydama įvairių prekių (odų, drabužių, medžiagų, vaistų, maisto) iš savo sandėlio prieinamiausiomis urmo kainomis.

Prašome užėti ir įsitikinti.

R. W. EXPORT-IMPORT CO. 720 Literary Rd. (Westside) Cleveland 13, Ohio

Telefonas: PROspect 1-1981

Darbo valandos: Nuo pirmad. iki Penktad. nuo 12 iki 9 v. v. šeštadieniais nuo 8 ryto iki 7 v. v.

Parėmė skautus

S. Daukanto skautų vyčių būrelis įteikė D.L.K. Vytauto skautų draugovei 20 dolerių. Šiais pinigais buvo apmokėtos ekskursijos išlaidos į Detroitą ir Kanadą stovykloje I-ją vietą laimėjusiam skautui K. Steponavičiui. Gi Dr. ir ponis Skriniskai įteikė 12 dol. skautų draugovės reikalams.

DIDELIS PASIRINKIMAS VYNŲ, ALAUS IR KITŲ PREKIŲ

Baltic Delicatessen — 6908 Superior (prieš Brazio drabužių krautuvę) jau sutvarkė naują vyno ir alaus skyrių ir pasiūlo savo klientams:

Vietinių ir importuotų vynų ir šampanų. Čia jūs gausite geriausių prancūziškų, vokiškų, ispaniškų ir kitų vynų gamybą pagarsėjusių kraštų geriausius vynus ir šampanus prieinamomis kainomis.

Vietinio ir importuoto alaus, kaip vokiško, japoniško, tikrojo Pilseno iš Čekoslovakijos ir t.t. Čia pat galima gauti ir Old German alaus (\$2.79 už dėžę).

Be to jūs čia gausite, kaip ir visada visokių prabangiškų delikatesų dėl pobūvių, kaip ikry, minagų, šprotų, skumbrijos, džiovintų baravykų ir kitų delikatesų.

Prašome užėti ir pasižiūrėti be jokio įsipareigojimo pirkti.

SIAM MĖNESIUI GERI PIRKINIAI Chimes Realty

Atstovas:
ofise UT 1-0323

5 šeimų mūrinis namas, dvigubi porčiai, gerai išlaikytas. Prašo \$27,000.

5 šeimų, po 5 kambarius, dvigubi porčiai. Geram stovy. Prašo \$18,700.

3 šeimų gerai išlaikytas iš vidaus ir lauko. Prašo \$13,900.

VICTOR BANIONIS namuose SW 1-9568 Namų telef. šaukit nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Reikalingas darbininkas namų vidaus remonto darbams. Skambinti po 6 v. vak. V. Rickus, telef. IV 1-2470 (47)

1956 M. GRUODŽIO MĖN. 1 DIENĄ

LIETUVIŲ SALĖJE

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS,

CLEVELANDO SKYRIUS RENGIA VAKARĄ.

VISIEMS, SUAUGUSIEMS IR JAUNIMUI BUS SUVAI-

DINTA LABAI ĮDOMUS IR LIETUVIO SIRDŽIAI

ARTIMAS VEIKALAS

PRIEŠ SROVĘ (STRAZDELIS)

J. Petručio 6 paveikslų kronikinė pjesė.

Vaidina Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris.

Režisierė Z. Arlauskaitė-Mikšienė.

Vaidinimo pradžia 6 val. vak. punktualiai, prašoma nevēluoti.

BILETŲ KAINOS: 1, 1.50, 2 DOL. VIETOS NUMERUOTOS. BILETAI IS ANKSTO GAUNAMI DIRVOJ, SPAUDOS KISOKE IR PAS V-BOS NARIUS BEI PLATINTOJUS. UŽKANDŽIAI, GERIMAI, ŠOKIAI GRIEZIANT GERAM ORKESTRUI.

JŪRŲ SKAUTŲ MANDAGUS PATARNAVIMAS.

PARDUODAMI NAMAI

E. 188 St. iš 4 1/2 kamb. 2 metų bungalow — \$16,200.

Grand Blvd. į pietus iš Euclid Ave. iš 5 kamb. 6 metų bungalow — \$19,900.

Sixth Ave. — East Cleveland iš 8 kamb. colonial — \$15,800.

Sylvia Ave. 2-jų šeimų iš 6 ir 4 kamb. — \$15,800.

Mes turime parduoti ir daug kitų įvairių namų.

Šaukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty
960 E. 185 St.
KE 1-5030

GERAS NAMAS

2 šeimų po 6 ir 5 kamb. Kieto medžio grindys. Gaso šildymas. Labai geram stovy. 2 garažai. Tuoj galima įsikraustyti. Kaina \$15,500.

Globokar Realty
990 E. 74 St. HE 1-6607 (48)

PUIKUS NAMAS

Myron Ave., puikus vienos šeimos namas. Gaso šildymas. Nieko nereikia taisyti, bet tuoj galima įsikraustyti. Apžiūrėk ir duok pasiūlymą.

Oshen Realty and Insurance
SW 5-4804 arba WY 3-0010

JUMS GERI NAMAI

E. 140, netoli Lake Shore, vienos šeimos, labai geram stovy, centralinis gaso šildymas, 2 mašinių garažas. Gražus sklypas.

RAY NAUSNERIS,
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinių apdrauda.
11809 St. Clair
UL 1-3919 LI 1-9216

GERAS NAMAS

E. 128 — St. Clair rajone dviejų šeimų, po 5x5 kamb., labai puikus. Apie \$4,000 įmokėti.

Gibbons Realty
UL 1-2328 arba LI 1-4530

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda
Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

MOTERIS TREMTINĖ IESKO SEIMININKES VIETOS

Gali keltis ir į tolesnę Amerikos vietovę.

Rašyti:

A. Johansonui,
7616 Decker Ave.,
Cleveland, Ohio

Išnuomojamas didelis kambarys dirbančiam vyrui ar moteriai dienomis. Galima pasinaudoti virtuve. Yra garažas.
HE 1-6412 (49)

Vienos šeimos namas

7 kambarių. 4 mieg. viršų, trys k. žemai. Gaso šildymas. Šiukšlių degintojas. Naujas vandens šildytuvas. Gerai įrengta.
Po 5 val. šaukti SW 1-9223.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Parduodamas akordeonas Atlantic

visai naujas, 120 bosų, automatinis. Taip pat ir 5 kamb. apšildymui gaso pečius. Pastatomas gyv. kambariuose.
Kreiptis: LI 1-3831.

Patar! kaimynui
prenumeruoti
DIRVA!

SAVE
Part Of
Every Pay

FOUNDED 1894
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
WE WELCOME YOUR SAVINGS
Member Federal Deposit Insurance Corporation

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus.

Medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2470

Mes turime spaifuotų pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

WADE PARK REALTY CO.
7032 Wade Park Ave.
Arthur O. Mays, broker
Telef.: UT 1-7551 (52)

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Telef.: LI 1-5466
Cleveland 8, Ohio

PRADĖKIT MAŽA SŪMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

Du skyriai
6712 Superior Ave. HE 1-2498
13515 Euclid Ave. MU 1-8100

GERESNI NAMU STATYTOJAI VISUOMET ĮSTATO MONCRIEF

Šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje. Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujino dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuose namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg., Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai.

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Suomijos užsienio reikalų min. Kaune

(Mūsų bendradarbio Suomijoje)

Lietuvos užsienio reikalų ministerio vizitas Helsinkyje nepaprastai pagyveno abiejų valstybių santykius. Sekantieji 1935 metai atnešė tikrą "aukštą konjunkturą" tarpusavio vizituose.

1935 m. prasidėjo prof. Kazio Pakšto kelionė. Jis kaip Lietuvos Geografų Draugijos pirmininkas vėl lankėsi Helsinkyje ir skaitė paskaitas suomių geografų draugijoje.

Vasario 16 d. buvo pagal tradiciją vėl iškilmingai paminėta. Taip pat spauda įdėjo visą eilę straipsnių apie Lietuvą. Kariniai žurnalai "Suomen Sotilas" ir "Soldatgossen" vėl išleido specialinius Lietuvos numerius, už kuriuos konsulatams susilaukė padėkos iš Respublikos Prezidento kanceliarijos, iš kariuomenės vado gen. Raatikio ir kitų. "Nyländ" dienraštis paskelbė Vinco Ramono apysakos vertimą, o ir kiti laikraščiai tinkamai paminėjo Lietuvos šventę.

Vasario mėnesį didelėmis iškilėmis buvo paminėta šimto metų sukaktis, kaip išleistas suomių tautinis epas "Kalevala". Jo lietuviškasis vertėjas kan. A. Sabaliauskas buvo pakviestas į iškilmes ir ta proga skaitė suomių kalbą paskaitą, kaip vyko vertimo darbas. Ryšium su šio didelio suomių bičiulio apsilankymu suomių "Business and Professional Women's Association" suruošė lietuvišką vakarą, į kurį buvo pakviestas kan. Sabaliauskas. Ten jis skaitė paskaitą apie Lietuvą. Dr. Oeller pareiškė Lietuvos padėką už šį nuotaikingą vakarą.

Suomių - Lietuvių Draugijos metinėje šventėje, 1935 m. balandžio 25 d., ligšiolinis draugijos pirmininkas prof. H. Gummerus pareiškė, kad dėl mokslinių darbų gausumo jis prašo jo neberinkti pirmininku. Jo vieton buvo išrinktas suomių geležinkelio direktijos direktorius inž. E. E. Soederman. Naujasis pirmininkas keliais atvejais lankėsi Lietuvoje ir buvo nuoširdus Lietuvos bičiulis. Ypač gerus santykius jis palaikė su Lietuvos geležinkeliečiais. Draugija tais metais surengė kelias paskaitas apie Lietuvą. Dr. Max Mehlem skaitė paskaitą apie Lietuvos užsienio politiką, Dr. R. Oeller apie Lietuvos Karo Invalidų Sąjungą.

1935 m. rudenį į Helsinkį atvyko Lietuvos susisiekimo ministerijos generalinis sekretorius inž. J. Jankevičius ir geležinkelio direktorius inž. A. Grinkevičius. Inž. Jankevičius ta proga Suomių-Lietuvių Draugijos pakviestas, skaitė paskaitą apie Lietuvos susisiekimo būklę. Abu inžinieriai dalyvavo Helsinkyje buvusioje tarptautinėje geležinkelių tvarkaraščio konferencijoje. Suomių-Lietuvių Draugijos pastangomis inž. Jankevičiaus paskaita buvo atspausdinta suomių geležinkeliečių vyriausioje organe "Rautatieläinien".

Jaunas istorikas Boerje Colliander, paskatintas prof. Gummerus, parašė disertaciją iš Lietuvos naujausios istorijos: "Santykiai tarp Lietuvos ir Vokietijos 1915-1918 metų okupacijos laikotarpyje". Rinkdamas medžiagą, jis tvirtino archyvus Lietuvoje, Vilniuje ir Karaliaučiuje. Savo disertaciją jis apgynė 1935 m. gegužės mėn. švedų universitete "Abo Akademi".

Turku (Abo) mieste ir gavo daktaro laipsnį. Lietuvių dienraštis "Rytas" rašė: "Jaunas mokslininkas atliko didelį darbą ir panaudojo daug mokslinės medžiagos". Kitas lietuviškas dienraštis išsitarė: "Colliander puikiai panaudojo lietuvių veikėjų politinį šachmatų žaidimą, kuris padarė nepaprastai intriguojantis ir įdomus, kai reikėjo sukludyti vokiečių dinastinius planus". Lietuvos užsienio reikalų ministerija paėmė didelę dalį išleistų knygų ir išsiuntinėjo jas žymiausioms bibliotekoms.

1935 m. birželio mėn. įvyko Suomijos ir Pabaltijo agronomų kongresas, kuriame dalyvavo 176 asmenys, jų tarpe iš Lietuvos Dr. Jurgis Krikščiūnas ir agr. Kazys Kubilius. — Liepos mėn. suomių Lotta (moterų šaulių) organizacija pakvietė atstoves iš Norvegijos, Švedijos, Latvijos ir Lietuvos į stovyklą Pori mieste. Kaip Lietuvos Moterų Šaulių Sąjungos atstovės atvyko ponija Žmuidzinavičienė ir ponija Marcinkevičienė-Putvinskaitė.

Rugpjūčio mėn. į Helsinkį vėl atvyko Dr. Jonas Balys, kuris Lietuvos vyriausybės pavedimu nupirko vėlionies prof. A. R. Niemio biblioteką. Pasikalbėjime su spaudos atstovais Dr. Balys iš-

sireiškė, kad Suomija galinti būti pavadinta baltų liaudies kūrybos tyrinėtojų Mekka. Toliau jis išsitarė, kad prof. Niemi rinkiniuose jis suradęs 1605 lietuviškas dainas, surinktas 1910-1911 metais, ir 333 fonografijos juostas, kurių melodijas sutvarkė profesorius Madetoja. Lietuvoje Dr. Balys skaitė paskaitas apie "Kalevalą".

1935 m. rugsėjo mėn. Helsinkio gyventojų dėmesį patraukė vizitas iš Lietuvos: rugsėjo 16 d. atvyko Lietuvos Aero Klubo delegacija, susidedanti iš inž. P. Hiksos, maj. J. Garolio, J. Krygerio, lakūno T. Gaižausko ir sklandymo mokyklos vedėjo J. Pyragiaus. Suomių sostinės gyventojai pirmą kartą pamatė autožirą. Be to, svečiai atskrido vienu dviviečiu lėktuvu ir sklandytuvu. Vakare svečiai buvo pakviesti pas Dr. Oellerį, o kita dieną jie pademonstravo skraidymus autožirą, kurį visas miestas sekė su didžiausiu susidomėjimu. Vakare lietuvių vaišino suomių aero klubas. Viešnagė truko dvi dienas. Specialiai tuo tikslu iš Rygos į Helsinkį atvyko karo atstovas pulk. Jakutis. Pietų metu jis Dr. Oellerio bute įteikė ordinus aukštiesiems suomių ka-

Amerikos sportininkai įsikuria olimpiniam Australijos kaime.

riškiams: pulk. Svensson, užsienio skyriaus viršininkui, pulk. Kriemerui, karo atstovų biuro viršininkui ir kitiems.

Spalio mėn. Suomija dalyvavo intelektualinio bendradarbiavimo konferencijoje Kaune. — Suomijos ir Pabaltijo valstybių studentų bendradarbiavimas buvo toliau plečiamas. Ypač jis pagyvėjo, kai buvo įkurta lietuvių studentų korporacija "Fraternitas Baltiensis", išrinkusi Dr. Oellerį savo garbės filisteriu.

1936 m. Lietuvos nepriklausomybės šventė vėl buvo iškilmingai paminėta. Vakare buvo didžiulis priėmimas pas ponus Oellerius. Žurnalas "Suomen Sotilas" vėl išleido specialinį Lietuvos numerį su daugybe iliustracijų ir straipsnių. Taip pat populiarinis žurnalas "Kansan Luukemisto" (Liaudies Skaitymai) išleido lietuvišką numerį.

Suomių - Lietuvių Draugijos metinėje šventėje balandžio mėn. prof. Ilmeri Bonsdorff, Baltijos geodezinės konvencijos autorius ir geodezinės komisijos generalinis sekretorius, papasakojo apie savo pažnas keliones į Lietuvą. Pianistas W. Rattasep skambino M. K. Čiurlionio kompozicijas ryšium su jo 25 metų mirties sukaktimi, o Suomijoje gyvenusi lietuvių menininkė Marija Minginaitė (Maria von Mingin) kalbėjo apie lietuvių menininkų organizaciją, Borisas Levickis padainavo lietuviškas dainas.

1936 m. gegužės 11-15 d. Helsinkyje buvo XIII suomių-baltų studentų organizacijos SELL konferencija. Gegužės 14 d. Dr. Oeller pakvietė pas save lietuvių delegaciją, tuo tarpu kai kitus lietuvių dalyvius konsolato sekretorius pakvietė į restoraną Korkeasaari saloje.

Rugsėjo mėn. Helsinkyje įvyko SELL sporto olimpiada, kurioje gausiai dalyvavo lietuvių studentai-sportininkai.

Gegužės mėn. Suomijos užsienio reikalų ministeris Hackzell su ponija lankėsi Kaune. Svečiai į laikinąją sostinę atvyko gegužės 24 d. ir buvo stotyje sutikti užsienio reikalų ministerio Lozoraitio, ministerio Urbšo, "Eltos" direktoriaus Prano Daileidės, Suomijos pasiuntinio Palin, konsulo Aarnio ir kitų. Kitos dienos oficialinę programą sudarė:

vizitai pas užsienio reikalų ministerį Lozoraitį ir ministerį pirmininką Tūbelį, priešpiečiai pas Respublikos Prezidentą Smetoną ir banketas pas ministerį Lozoraitį. Gegužės 26 d. svečiai vėl išvyko iš Kauno.

Birželio mėn. į Helsinkį vėl atvyko pulk. Jakutis, šį kartą drauge su pulk. Dulksniu, Lietuvos generalinio štabo II skyriaus viršininku.

Tą patį mėnesį apie 100 hydrologų iš 11 valstybių laikė savo penktąją Baltijos pajūrio valstybių hydrologų konferenciją. Lietuvos delegacijos pirmininkas buvo prof. Steponas Kulpaila. Jis pakvietė dalyvius konferencijon Kaune 1942 metais, bet ji jau nebegalėjo įvykti.

1936 m. liepos mėn. atvyko žemės ūkio Akademijos Dotnuvoje namų ūkio skyriaus ekskursija, kurios dalyvės atliko kelionę į Suomijos gilumą pagal konsolato paruoštą planą.

Tų pat metų vasarą pietų Suomijos studentų korporacijos EOL (Etelse-Suomen Osakunnan Laulajat) choras, vadovaujamas dirigento Ossi Elokas, surengė Kaune gerai pasisekusį koncertą. Kauno geležinkelio stotis buvo papuošta Lietuvos ir Suomijos tautinėmis vėliavomis. Chorus pasitiko Kauno burmistras, suomių konsulas Aarnio, kan. Sabaliauskas, Dr. Balys ir kiti. Vakare choras dainavo Valstybės Teatre, o po to "Neo-Lithuanios" korporacija pakvietė suomių vaišių, kurių metu kalbėjo Vytauto Didžiojo Universiteto praeoratorius. Kitą dieną choras pagiedojo ties paminklu žuvusiems už Lietuvos laisvę.

VOKIETIJA

PRANESIMAS SALPOS REIKALAI

Lapkričio mėn. 1 d. prieš išvykdamas į Jungtines Amerikos Valstybes apsilankė Luebecke BALFo pirmininkas J. B. Končius lydimas BALFo įgaliotinio Vokietijoje Iz. Rugieniaus ir BALFo emigracijos Hamburgo skyriaus vedėjos E. Banevičienės.

Svečius Artillerie stovykloje pasitiko Luebecko ir Bad Schwartau apylinkių įgaliotiniai. Kanauninkas Končius, Visų šventųjų dienos proga atlaikė pamaldas visiems Luebecko ir Bad Schwartau lietuviams. Po pamaldų aplankė Luebecko kapinėse stovintį Lietuvių tautinį paminklą, prie kurio buvo pagerbti Luebecke ir visame pasaulyje mirusieji lietuviai.

Iš kapinių BALFo pirmininkas nuvyko į Meesen stovyklą. Ten buvo sutiktas dar ir BALFo įgaliotinių iš Eutin, Neustadt, Timmendorfer Strand, latvių ir estų tautinių grupių atstovų.

Meesen stovykloje įvyko visų BALFo šalpos komisijų ir įgaliotinių posėdis, kuriame buvo aptarti Vokietijoje liekančių lietuvių vargai. 17 val. vakare Artillerie stovykloje įvyko bendras Luebecko ir Bad Schwartau apylinkių lietuvių BALFo reikalams.

BALFo pirmininkui, BALFo organizacijos darbuotojams ir Amerikos lietuviams buvo iš-

reikšta nuoširdi padėka už visus rūpesčius bei vargus, skirtus mūsų pabėgėliams Vokietijoje. Ta pačia proga BALFo pirmininkas susirinkusiems lietuviams padarė pranešimą iš BALFo veiklos, per kurį atleityje bus daromi žygiai ne tik vakarų Europoje į vargą patekusius lietuvius šelpiti, bet išblaškytus ir kenčiančius mūsų tautiečius po visą Sovietų Sąjungą.

Šį rudenį jau turėjo du susibūrimus. Pirmame buvo sudaryta valdyba iš Birutės Banaitės, Mildos Gedmintaitės, Algirdo Banevičiaus ir Rimvydo Tamoliūno. Tame pačiame susirinkime Gediminas Kurpis pravedė įdomų pašnekėsį po kurio sekė diskusijos ir linksmoji dalis.

Antrasis susibūrimas įvyko lapkričio mėn. 11 d. Junioras Gediminas Kurpis davė senioro pasižadėjimą; Julius Špakevičius papasakojo apie savo mėgiamiausią temą — meną, kuri sukėlė daug klausimų iš susidomėjusių klausytojų. Toliau sekė litų demonstravimas, kurį nepaprastai suinteresavo jaunesniuosius dalyvius, nes daugumas iš jų nebuvo lito matę. Alg. Banevičius pravedė susipažinimą su lietuviškais laikraščiais leidžiamais tremtyje. Susirinkimas baigėsi daina ir arbatėle. B. B.

BOSTON

SUSIORGANIZAVO AKADEMIKAI SKAUTAI

Bostone šiuo metu susikūrė Akademikų Skautų būrelis. Šiam būreliui priklauso 25 akademinio amžiaus skautai bei skautės, kurie su labai dideliu entuziazmu imasi darbo.

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

THE YODER COMPANY

CLEVELAND, OHIO

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj

Padėkos Dienoj

CARPENTERS DISTRICT COUNCIL

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

R. G. RUFFANER MEAT CO.

SPECIALIZING IN STEAK SANDWICHES FOR PARTIES AND RECEPTIONS FREE HOME DELIVERY

7729 Superior Ave.

EX 1-2777

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis šioj Padėkos Dienoj

J. & E. FABRICATING CO.

CUSTOM BUILT FORMICA SINK TOPS and BAR TOPS

1980 East 84th St.

SW 1-2711

PRANUI ir GERDAI KARALIAMS

jų sūneliui MYKUČIUI netikėtai mirus, gilią užuojautą reiškia

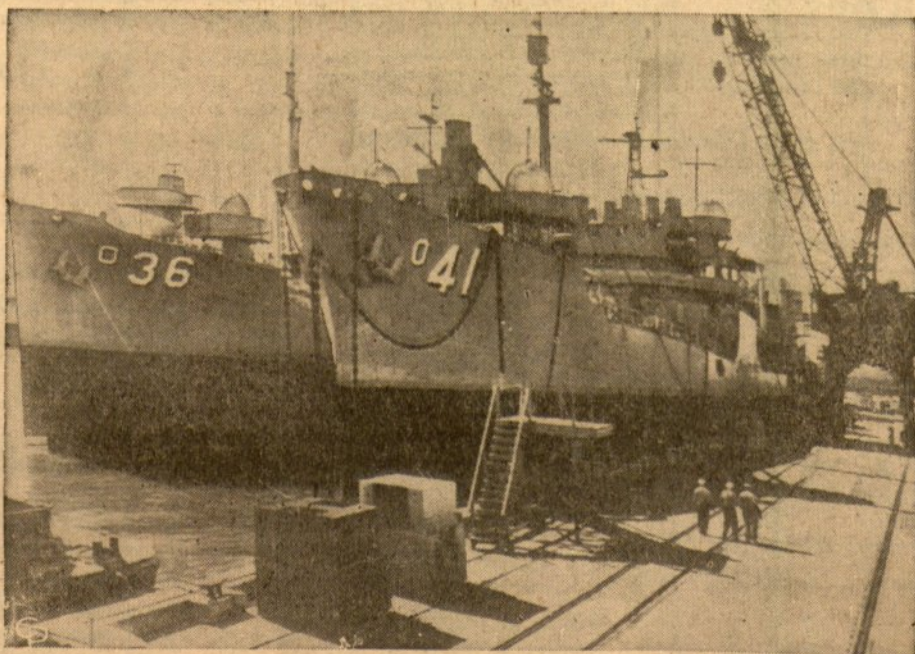
Sofija Smetonienė,
Birutė ir Julius Smetonai.

Mielą bendradarbį

PRANĄ KARALIŲ ir šeimą,

jų jauniausiam sūnui MYKOLUI-ARVYDUI netikėtai mirus, giliai užjaučia

K. Gobienė, J. Nasvytis, K. Palubinskas,
A. Vaitkus, P. Žilinskas.

Sueso kanalą užblokavus 47 paskandintais laivais, ypač Europos valstybėse pasireiškė jautrus benzino trūkumas. Amerika, norėdama šį trūkumą sumažinti, iš uostų į darbą paleidžia kariuomenės žinioj esančius skysto kuro pervažimo laivus.